

Савремени српски превод

Language: српски (Serbian)

Provided by: Bible League International.

Copyright and Permission to Copy

Taken from the Serbian Easy-to-Read Version © 2015 by Bible League International.

PDF generated on 2017-08-22 from source files dated 2017-08-22.

09f044ac-4a6a-56aa-82a9-0316ff065729

ISBN: 978-1-5313-1306-7

Еванђеље по

Луки

Увод

1 Многи су предузели да опишу догађаје који су се одиграли* међу нама ²онако како су нам их пренели они који су од почетка били очевици и слуге Речи, ³па сам и ја, уважени Теофиле – пошто сам од почетка све пажљиво испитао – наумио да ти напишем све по реду, ⁴да увидиш веродостојност онога о чему си поучен.

Најава рођења Јована Крститеља

⁵У време јудејског цара Ирода живео је свештеник по имену Захарија. Он је био из Авијиног свештеничког реда, а и његова жена, по имену Јелисавета, била је Ааронов потомак. ⁶Обоје су били праведни у Божијим очима, јер су беспрекорно извршавали све Господње заповести и прописе. ⁷Деце нису имали пошто је Јелисавета била нероткиња, а и једно и друго су већ били зашли у године.

⁸Када је једном Захарија обављао службу као свештеник пред Богом по распореду свога реда, ⁹паде на њега коцка – по свештеничком обичају – да уђе у Господњи Храм и запали кад. ¹⁰А у време кађења, сав окупљени народ молио се напољу.

¹¹Тада се Захарији појави Господњи анђео, стојећи с десне стране кадионог жртвеника. ¹²Када је Захарија угледао анђела, узнемири се и обузе га страх.

¹³Али анђео му рече: »Не бој се, Захарија, јер је твоја молитва услишена. Твоја жена Јелисавета родиће ти сина, а ти му дај име Јован. ¹⁴Он ће ти бити радост и весеље, и многи ће се радовати кад се он роди, ¹⁵јер ће бити велик у Господњим очима. Неће пити ни вино ни друга опојна пића, а биће испуњен Светим Духом већ у мајчиној утроби. ¹⁶Он ће многе Израелце окренути њиховом Господу Богу ¹⁷и ићи пред њим у Илијином духу и сили, да срце очева окрене њиховој деци, а непокорне разборитости праведника – да припреми Господу народ спреман.«

¹⁸Тада Захарија упита анђела: »По чему ћу то знати? Стар сам човек, а и жена ми је зашла у године.«

¹⁹»Ја сам Гаврило«, одговори му анђео и рече: »Ја стојим пред Богом, а послан сам да говорим с тобом и да ти објавим ову радосну вест. ²⁰А ево, занемећеш и нећеш моћи да говориш све до оног дана када ће се ово догодити, јер ниси поверовао мојим речима, које ће се обистинити у своје време.«

²¹А народ је чекао Захарију и чудило се што се толико задржао у Храму. ²²Када је изашао, није могао да им говори и они увидеше да је у Храму имао виђење. Он им се обрати знацима, али остаде нем.

²³Када су се завршили дани његове службе, Захарија се врати кући. ²⁴После тога његова жена Јелисавета затрудне и пет месеци се крила.

²⁵»Господ је то учинио за мене«, говорила је, »у дане када ме је погледао и укљонио са мене срамоту међу људима.«

*1:1 одиграли Дословно: испунили.

Најава Исусовог рођења

²⁶ У шестом месецу Јелисаветине трудноће, Бог посла анђела Гаврила у галилејски град Назарет, ²⁷ девојци по имену Марија. Она је била верена са човеком који се звао Јосиф, а био је из куће Давидове.

²⁸ Гаврило уђе к њој и рече јој: »Здраво, ти која си стекла милост! Господ је с тобом!«

²⁹ Она се узнемири због ових речи, размишљајући шта би овај поздрав могао да значи.

³⁰ »Не бој се, Марија«, рече јој анђеоло, »јер си нашла милост код Бога. ³¹ Ево, зачећеш и родити сина, и даћеш му име Исус. ³² Биће велик и зваће се Син Свевишњег. Господ Бог ће му дати престо његовог оца Давида ³³ и он ће довека владати над Јаковљевим народом и његовом царству неће бити краја.«

³⁴ Тада Марија упита анђела: »Како то може бити кад сам још девица*?«

³⁵ »Свети Дух ће сићи на тебе«, одговори јој анђеоло, »и сенка силе Свевишњег ће пасти на тебе. Тако ће се то свето дете које ће се родити звати Син Божији.† ³⁶ Ено и твоја рођака Јелисавета је зачала сина у својој старости, и она, коју зову нероткињом, већ је у шестом месецу. ³⁷ Јер, Богу ништа није немогуће.«

³⁸ »Служитељка сам Господња«, рече Марија. »Нека ми буде како си рекао.«

И анђеоло оде од ње.

Марија код Јелисавете

³⁹ Тих дана Марија се спреми и пожури у горски крај, у један град у Јудеји, ⁴⁰ и тамо уђе у Захаријину кућу, па поздрави Јелисавету.

⁴¹ Када је Јелисавета чула Маријин поздрав, у утроби јој заигра дете и она се испуни Светим Духом, ⁴² па гласно узвикну: »Благословена си међу женама и благословено дете које ћеш родити! ⁴³ Чиме сам заслужила‡ да мајка мога Господа долази к мени? ⁴⁴ Чим је глас твога поздрава допро до мојих ушију, у мени је од радости заиграло дете. ⁴⁵ И благо теби, јер си поверовала да ће се испунити оно што ти је Господ рекао.«

Маријин хвалоспев

⁴⁶ А Марија рече:

»Моја душа велича Господа
⁴⁷ и мој дух кличе у Богу, мом Спаситељу,
⁴⁸ јер је видео понизност своје служитељке.

Од сада ће ме сви нараштаји звати срећном,

⁴⁹ јер је Силни за мене учинио велика дела.

Његово име је свето

⁵⁰ и он је из поколења у поколење милостив

онима који га се боје.

⁵¹ Силна је дела учинио својом десницом.

Распршио је охولة и њихову уображеност,

⁵² владаре збацио с престола, а понизне узвисио.

⁵³ Гладне је наситио добрима,

*1:34 *кад сам још девица* Дословно: кад још нисам упознала мушкарца.

†1:35 *Тако ... Божији* Или: Тако ће се дете које ће се родити звати Свети Син Божији.

‡1:43 *Чиме сам заслужила* Дословно: Откуд ми то.

а богате отпустио празних руку.

⁵⁴ Дошао је да помогне своје слузи Израелу,

⁵⁵ сетио се да буде милостив Аврааму и његовим потомцима довека, као што је и обећао нашим праоцима.«

⁵⁶ И Марија остаде са Јелисаветом око три месеца, па се врати кући.

Рођење Јована Крститеља

⁵⁷ Када је дошло време да се Јелисавета породила, она роди сина.

⁵⁸ А њени суседи и рођаци су чули да јој је Господ указао велику милост, па су се радовали с њом. ⁵⁹ Осмога дана дођоше да обрежу дете и хтедоше да му, по оцу, надену име Захарија.

⁶⁰ Али његова мајка рече: »Не, зваће се Јован.«

⁶¹ »Нико од твојих рођака се тако не зове«, рекоше јој, ⁶² а онда знаковима упиташе његовог оца како би он желео да се дете зове.

⁶³ Захарија затражи плочицу за писање и написа: »Име му је Јован.«

И сви се зачудише.

⁶⁴ Њему се сместа отворише уста и одвеза језик, па поче да говори славећи Бога, ⁶⁵ а страх обузе све суседе. Људи су по целом јудејском горју говорили о свему томе ⁶⁶ и ко год је то чуо, чудило се и питао: »Шта ли ће то бити од тога детета?« јер је Господња рука била с њим.

Захаријин хвалоспев

⁶⁷ Његов отац Захарија се испуни Светим Духом, па је пророковао:

⁶⁸ »Нека је благословен Господ, Бог Израелов,

што је дошао да избави* свој народ

⁶⁹ и што нам је подигао моћног Спаситеља†

у кући свога слуге Давида,

⁷⁰ као што је давно рекао кроз уста својих светих пророка

⁷¹ да ће нас спасти од наших непријатеља

и од руке свих који нас мрзе,

⁷² да ће се смиловати нашим праоцима

и сетити се свога светог савеза,

⁷³ заклетве којом се заклео нашем оцу Аврааму –

⁷⁴ да ће нас избавити из руку непријатеља

и дати нам да му служимо без страха,

⁷⁵ у светости и праведности пред њим свих дана нашега живота.

⁷⁶ А ти ћеш се, дете, звати пророк Свевишњега,

јер ћеш ићи пред Господом да му припремиш пут,

⁷⁷ да обзнаниш његовом народу

да је спасење у опроштењу њихових греха

⁷⁸ због велике самилости нашега Бога којим ће нам доћи светлост са неба‡

⁷⁹ да засветли онима који живе у тамни и у сенци смрти

и усмери наше ноге на пут мира.«

⁸⁰ Дечак је растао и јачао духом. Боравио је у пустињи све до дана када је јавно иступио пред Израел.

Исусово рођење

(Мт 1,18-25)

2 У то време цар Август издаде наредбу да се попише становништво целог света[¶]. ² Био је то први попис извршен док је Квириније управљао Сиријом. ³ Сви

*1:68 *избави* Или: откупи.

†1:69 *моћног Спаситеља* Дословно: рог спасења.

‡1:78 *са неба* Дословно: са висине.

¶2:1 *целог света* То јест: Римског царства.

су ишли да се напишу, свако у свој град, ⁴па тако и Јосиф из града Назарета у Галилеји оде у Јудеју, у Давидов град Витлејем – јер је био из Давидове куће и лозе – ⁵да се упише са својом вереницом Маријом, која је била у другом стању. ⁶Док су били тамо, дође време да се Марија породи, ⁷и она роди свога сина првенца, па га пови у пелене и стави у јасле, јер за њих није било места у гостионици.

Пастири и анђели

⁸А у том крају су боравили пастири и ноћу, под ведрим небом, чували стражу код својих стада. ⁹Њима се појави Господњи анђеоло и обасја их Господња слава, па се веома уплашише.

¹⁰»Не бојте се«, рече им анђеоло, »јер вам доносим радосну вест која ће веома обрадовати сав народ: ¹¹данас вам се у Давидовом граду родио Спаситељ – Христос Господ. ¹²А ово ће вам бити знак: наћи ћете дете повијено у пелене како лежи у јаслама.«

¹³Одједном се анђелу придружи мноштво небеске војске*, хвалећи Бога и говорећи:

¹⁴»Слава Богу на висини, а на земљи мир људима који су по његовој вољи.«

¹⁵Када су анђели отишли од њих и вратили се на небо, пастири рекоше један другом: »Хајдемо у Витлејем да видимо то о чему нас је Господ обавестио.«

¹⁶Онда брзо одоше и нађоше Марију и Јосифа, и дете како лежи у јаслама. ¹⁷А када су то видели,

испричаше шта им је речено о том детету. ¹⁸Сви који су то чули задивише се ономе што су им пастири испричали, ¹⁹а Марија је све то упамтила и стално о томе размишљала. ²⁰Пастири се вратише кући, славећи и хвалећи Бога, јер је оно што су чули и видели било баш онако како им је и речено.

Исуса доносе у Храм

²¹Осмога дана, када је било време да се дете обреже, дадоше му име Исус, како га је назвао анђеоло пре него што је био зачет.

²²Када су се завршили дани њиховог очишћења по Мојсијевом закону, Јосиф и Марија га однеше у Јерусалим да га покажу Господу ²³– као што пише у Господњем закону: »Нека се свако прворођено мушко одвоји за Господа«[†] ²⁴– и да принесу жртву – као што каже Господњи закон: »пар грлица или два голупчета«[‡].

²⁵А у Јерусалиму је живео човек по имену Симеон. Био је то праведан и побожан човек и ишчекивао је Израелову утеху. На њему је био Свети Дух ²⁶и објавио му да неће умрети док не види Господњег Христа. ²⁷Подстакнут Духом, он оде у Храм, па кад су родитељи унели малог Исуса да за њега изврше оно што захтева законски обичај, ²⁸Симеон га узе на руке, благослови Бога и рече:

²⁹»Сада, Господару, отпушташ мене, свога слугу, у миру, као што си и обећао.

³⁰Јер, моје очи су виделе твоје спасење,

***2:13 небеске војске** То јест: анђелâ.

†**2:23** 2. Мојс 13,2 и 12

‡**2:24** 3. Мојс 12,8

³¹ које си припремио пред очима* свих народа –

³² светлост за просветљење незнабожаца†

и на славу свога народа, Израела.«

³³ А Исусови отац и мајка се зачудише ономе што је о њему речено.

³⁴ Тада их Симеон благослови, па рече његовој мајци Марији: »Ово дете је одређено да обори и подигне многе у Израелу и да буде знак који ће бити оспораван, ³⁵ да се разоткрију мисли многих. А мач ће пробости и твоју душу.«

³⁶ Тамо је била и пророчица Ана кћи Фануилова, из Асировог племена. Била је веома стара – по венчању је с мужем живела седам година, ³⁷ а као удовица до своје осамдесет четврте године. Није излазила из Храма, него је, постећи и молећи се, служила Богу и ноћу и дању. ³⁸ Она им приђе баш у том часу, захвали Богу и поче да говори о детету свима који су ишчекивали избављење‡ Јерусалима.

³⁹ Када су извршили све по Господњем закону, вратише се у Галилеју, у свој град Назарет. ⁴⁰ А дете је расло, јачало и пунило се мудрошћу, и на њему је била Божија милост.

Дечак Исус у Храму

⁴¹ Његови родитељи су сваке године за Празник Пасхе одлазили у Јерусалим. ⁴² Када је имао дванаест година, они, по обичају, одоше на празник. ⁴³ По завршетку празника, када су се враћали кући, дечак Исус остаде у Јерусалиму, а његови родитељи то нису знали.

⁴⁴ Мислећи да је међу осталим путницима, превалише дан хода. Онда га потражише међу родбином и познаницима, ⁴⁵ па кад га не нађоше, вратише се у Јерусалим да га траже.

⁴⁶ После три дана, нађоше га како седи међу учитељима у Храму, слуша их и пита. ⁴⁷ А сви који су га слушали, дивили су се његовој памети и његовим одговорима.

⁴⁸ Када су га родитељи угледали, запрепастише се, а мајка му рече: »Зашто си нам то учинио, сине? Твој отац и ја смо туговали док смо те тражили.«

⁴⁹ А он им рече: »Зашто сте ме тражили? Зар нисте знали да морам да будем у дому свога Оца?«

⁵⁰ Али они не разумеше шта им је рекао.

⁵¹ Онда се с њима вратио у Назарет и био им послушан. А његова мајка је све то памтила. ⁵² Исус је напредовао у мудрости и зрелости и у милости код Бога и људи.

Јован Крститељ припрема пут

(Мт 3,1-12; Мк 1,1-8; Јн 1,19-28)

З Петнаесте године владавине цара Тиберија, када је Понтије Пилат био намесник у Јудеји, Ирод био тетрарх Галилеје, његов брат Филип тетрарх Итуреје и Трахонитиде, Лисаније тетрарх Авилине, ² а Ана и Кајафа првосвештеници, Божија реч дође Јовану сину Захаријом у пустињи, ³ па он прође целим подручјем око реке Јордан, проповедајући покајничко крштење за опроштење грехâ, ⁴ као што је записано у књизи пророка Исаије: »Глас онога који виче у пустињи:

*2:31 *очима* Дословно: лицем.

†2:32 *за просветљење незнабожаца* Или: за откривење незнабошцима.

‡2:38 *избављење* Или: откупљење.

,Припремите пут Господњи,
поравнајте му стазе!

⁵ Свака долина ће се испунити
и свака планина и брдо слегнути.
Што је кривудава, постаће право,

а неравни путеви биће равни,
⁶ и сви људи ће видети Божије
спасање.«*

⁷ Јован рече народу који је к њему
долазио да их он крсти: »Змијски
породе! Ко вас је упозорио да
избегнете гнев који предстоји?

⁸ Донесите плод достојан покајања.
И немојте међу собом да говорите:
,Имамо оца Авраама', јер кажем
вам да Бог може од овог камења да
подигне децу Аврааму. ⁹ Секира је
већ положена на корен дрвећа и биће
посечено и бачено у ватру свако дрво
које не доноси добар плод.«

¹⁰ »Па шта онда да чинимо?« упита
га народ.

¹¹ »Ко има два огртача«, одговори
им он, »нека да оном ко нема. И ко
има хране, нека учини исто.«

¹² Дођоше и цариници да се крсте,
па га упиташе: »Учитељу, шта да
чинимо?«

¹³ А он им рече: »Не узимајте више
него што вам је одређено.«

¹⁴ Упиташе га и неки војници: »А
шта ми треба да чинимо?«

Он им одговори: »Ни од кога не
изнуђујте новац, не оптужујте лажно
и будите задовољни својом платом.«

¹⁵ А народ је био у стању
ишчекивања и сви су се питали да
није можда Јован Христос.

¹⁶ Јован им свима одговори,
рекавши: »Ја вас крштавам водом.
Али, долази један моћнији од мене
– ја нисам достојан ни ремење на
његовој обући да одвежем. Он ће вас
крстити Светим Духом и огњем. ¹⁷ У

руци му је вејача којом ће очистити
своје гумно и скупити пшеницу у свој
амбар, а плеву спалити неугасивим
огњем.«

¹⁸ Тако је Јован, опомињући их
још многим другим речима, народу
објавио еванђеље. ¹⁹ А тетрарх Ирод,
кога је Јован укорио због Иродијаде,
жене његовог брата, и због свих
злодела која је починио, ²⁰ на све
то додаде и ово: затвори Јована у
тамницу.

Исусово крштење

(*Мт 3,13-17; Мк 1,9-11*)

²¹ Када се крстио сав народ, крстио
се и Исус. И док се молио, отвори се
небо ²² и на њега се спусти Свети Дух
у обличју голуба.

А са неба се зачу глас: »Ти си мој
љубљени Син! Ти си по мојој вољи!«

Родослов Исуса Христа

(*Мт 1,1-17*)

²³ Исус је, када је почео своје
деловање, имао око тридесет година
и био је – како се сматрало –
син Јосифов, син Илијев,

²⁴ син Мататов, син Левијев, син
Мелхијев, син Јанејев, син Јосифов,

²⁵ син Мататијин, син Амосов, син
Наумов, син Еслијев, син Нангејев,

²⁶ син Маатов, син Мататијин, син
Семеинов, син Јосихов, син Јодин,

²⁷ син Јоананов, син Рисин, син
Зоровавелов, син Салатилов, син
Ниријев,

²⁸ син Мелхијев, син Адијев, син
Косамов, син Елмадамов, син Иров,

²⁹ син Исусов, син Елиезеров, син
Јоримов, син Мататов, син Левијев,

³⁰ син Симеонов, син Јудин, син
Јосифов, син Јонамов, син
Елиакимов,

*3:6 Ис 40,3-5

³¹ син Мелејин, син Менин, син Мататин, син Натанов, син Давидов,
³² син Јесејев, син Јовидов, син Воозов, син Салмонов, син Наасонов,
³³ син Аминадавов, син Админов, син Арнијев*, син Есромов, син Фаресов, син Јудин,
³⁴ син Јаковљев, син Исааков, син Авраамов, син Тарин, син Нахоров,
³⁵ син Серухов, син Рагавов, син Фалеков, син Еверов, син Салин,
³⁶ син Каинамов, син Арфаксадов, син Симов, син Нојев, син Ламехов,
³⁷ син Матусалин, син Енохов, син Јаретов, син Малалеилов, син Каинамов,
³⁸ син Еносов, син Ситов, син Адамов, син Божији.

Ђаво искушава Исуса

(Мт 4,1-11; Мк 1,12-13)

4 Исус се, пун Светога Духа, врати са реке Јордан, а Дух га одведе у пустињу, ² где га је ђаво искушавао четрдесет дана. Све то време Исус није ништа јео, па кад су истекли ти дани, огладне.

³ А ђаво му рече: »Ако си Син Божији, реци овом камену да постане хлеб.«

⁴ »Записано је«, одговори му Исус, »Човек не живи само од хлеба.«[†]«

⁵ Ђаво га одведе на једно високо место, па му у једном трену показа сва царства света ⁶ и рече: »Даћу ти сву њихову власт и сјај, јер су мени дати и ја могу да их дам коме хоћу. ⁷ Ако

ми се, дакле, поклониш, све ће бити твоје.«

⁸ »Записано је«, одговори му Исус, »Клањај се Господу, своме Богу, и њему јединоме служи.«[‡]«

⁹ Онда га ђаво одведе у Јерусалим, постави га на врх Храма, па му рече: »Ако си Син Божији, баци се одавде доле, ¹⁰ јер записано је:

„Наредиће својим анђелима за тебе да те чувају“,[†]

¹¹ и:

„Они ће те носити на рукама, да ногом не заплеш за камен.“[§]

¹² »Писмо такође каже«, одговори му Исус, »Не искушавај Господа, свога Бога.«^{**}«

¹³ Када је ђаво завршио са свим овим искушењима, остави Исуса до неког повољнијег часа.

Исус одбачен у Назарету

(Мт 13,53-58; Мк 6,1-6)

¹⁴ Исус се, у сили Духа, врати у Галилеју и глас о њему рашири се по целом том крају. ¹⁵ Учио је народ у тамошњим синагогама и сви су га хвалили.

¹⁶ Тако оде и у Назарет, где је одрастао, па у суботу, по свом обичају, уђе у синагогу. Устаде да чита, ¹⁷ а они му дадоше књигу пророка Исаије. Он отвори књигу и нађе место где пише:

¹⁸ »На мени је Дух Господњи, јер ме је помазао

да сиромасима објавим еванђеље.

Послао ме да сужњима објавим ослобођење,

*3:33 син Админов, син Арнијев У неким рукописима уместо тога стоји: син Арамов (в. Мт 1,4); други рукописи се у великој мери разликују.

†4:4 5. Мојс 8,3

‡4:8 5. Мојс 6,13

†4:10 Пс 91,11

§4:11 Пс 91,12

**4:12 5. Мојс 6,16

слепима да ће прогледати,
да на слободу пустим потлачене,
¹⁹ да објавим годину
благонаклоности Господње.*

²⁰ Онда затвори књигу, врати је службенику па седе, а очи свих у синагоги биле су упрте у њега.

²¹ Он им рече: »Данас, док сте слушали, ово Писмо се испунило.«

²² И сви су о њему лепо говорили и дивили се умиљним речима које су излазиле из његових уста.

»Зар ово није Јосифов син?« питали су.

²³ А он им рече: »Сигурно ћете ми рећи ову пословицу: „Лекару, излечи самога себе. Учини и овде, у свом завичају, оно што смо чули да си учинио у Кафарнауму.“«

²⁴ И још рече: »Истину вам кажем: ниједан пророк није добро примљен у свом завичају. ²⁵ Заиста вам кажем: у Илијино време, у Израелу је било много удовица када је небо било затворено три године и шест месеци и настала велика глад по целој земљи. ²⁶ Али Илија није био послан ниједној од њих, него једној удовици у Сарепти Сидонској. ²⁷ А у Јелисејево време било је много губавих у Израелу, али ниједан од њих није био очишћен, него Неман Сиријац.«

²⁸ Када су то људи у синагоги чули, обузе их бес. ²⁹ Устадоше и избацише га из града, па га одведоше на ивицу брда на коме је сазидан њихов град, с намером да га баце низ литицу. ³⁰ Али он прође између њих и оде својим путем.

Излечење опседнутога

(Мк 1,21-28)

³¹ Потом оде у галилејски град Кафарнаум, па је у суботу учио народ,

³² а они су се дивили његовом учењу, јер је његова реч имала снагу. ³³ А у синагоги је био један човек кога је опсео демон, нечисти дух.

Он снажним гласом повика: ³⁴ »Еј, шта ми имамо с тобом, Исусе Назарећанине? Јеси ли дошао да нас уништиш? Знамо ко си – Светац Божији.«

³⁵ А Исус му запрети рекавши: »Умукни и изађи из њега!«

Тада демон обори човека пред свима, па изађе из њега не наудивши му.

³⁶ Сви се веома зачудише и рекоше један другом: »Јакво је то учење? Он влашћу и силом заповеда нечистим духовима и они излазе!«

³⁷ И глас о Исусу рашири се по свим околним местима.

Излечење многих

(Мт 8,14-17; Мк 1,29-39)

³⁸ Исус изађе из синагоге и оде у Симонову кућу. А Симонову ташту је спопала јака грозница, па Исуса замолише да јој помогне. ³⁹ Он се наднесе над њу, запрети грозници, и она је остави. Она одмах устаде и поче да их служи.

⁴⁰ Када је сунце зашло, сви који су имали болесне од разних болести, доведоше их к њему, и он их излечи положивши руке на сваког од њих.

⁴¹ Из многих су излазили и демони, вичући и говорећи: »Ти си Син Божији!«

Али он им је претио и није им дозвољавао да говоре, јер су знали да је он Христос.

⁴² Када је свануло, Исус изађе и оде на једно пусто место. А народ га је тражио, па дођоше тамо где се

* 4:19 Ис 61,1-2

налазио и покушаше да га задрже да не оде од њих.

⁴³ Али он им рече: »Треба и другим градовима да објавим еванђеље о Божијем царству, јер сам ради тога послан.«

⁴⁴ И настави да проповеда по јудејским синагогама.

Први ученици

(*Мт 4,18-22; Мк 1,16-20*)

5 Једном, док се народ гурао око њега да чује Божију реч, а он стајао покрај Генисаретског језера, ² виде поред обале два чамца. Рибари су изашли из њих и испирали мреже. ³ Он уђе у један од чамаца, који је припадао Симону, и замоли га да се мало отисне од копна. Онда седе, па је учио народ из чамца.

⁴ Када је престао да говори, рече Симону: »Извези на пучину, па баците мреже за лов.«

⁵ »Учитељу«, одговори му Симон, »сву ноћ смо се трудили и ништа нисмо уловили. Али, ако ти кажеш, бацићу мреже.«

⁶ И кад су то учинили, ухватише веома много рибе – толико да су им се мреже цепале. ⁷ Зато махнуше друговима у другом чамцу да дођу и помогну им. Ови дођоше, па оба чамца толико напунише рибом да су почели да тону.

⁸ Када је Симон Петар то видео, баци се Исусу пред ноге и рече: »Иди од мене, Госпoде, јер сам грешан човек!«

⁹ Јер, он и сви који су били с њим били су запањени колико много рибе су уловили, ¹⁰ а исто тако и Зеведејеви синови Јаков и Јован, Симонови другови.

Исус тада рече Симону: »Не бој се. Од сада ћеш ловити људе.«

¹¹ И они извукоше чамце на обалу, оставише све и пођоше за њим.

Очишћење губавога

(*Мт 8,1-4; Мк 1,40-45*)

¹² Када је Исус био у неком граду, угледа га један човек који је био сав губав, паде ничице и замоли га: »Госпoде, ако хоћеш, можеш да ме очистиш.«

¹³ Исус пружи руку, дотаче га и рече: »Хоћу. Буди чист.«

И губа одмах нестале с њега.

¹⁴ Онда му нареди: »Не причај ником, него иди и покажи се свештенику, па принеси жртву за своје очишћење, како је Мојсије заповедио – за сведочанство њима.«

¹⁵ Али глас о Исусу се све више ширио и силан народ је долазио да га чује и да се излечи од својих болести.

¹⁶ А он се често повлачио на усамљена места и молио се.

Излечење одузетога

(*Мт 9,1-8; Мк 2,1-12*)

¹⁷ Док је једног дана учио народ, седели су тамо и фарисеји и учитељи закона који су дошли из свих галилејских и јудејских села и из Јерусалима. А Исус је лечио Господњом силом. ¹⁸ Дођоше и неки људи носећи на постељи једног одузетога, па покушаше да га унесу и положе пред Исуса. ¹⁹ Пошто због народа нису могли да га унесу, попеше се на кров и на постељи га, кроз црепове, спустише пред Исуса.

²⁰ Када је Исус видео њихову веру, рече: »Човече, опраштају ти се греси.«

²¹ Тада учитељи закона и фарисеји помислише: »Ко је овај што хули? Ко, осим јединога Бога, може да опрашта грехе?«

²² Али Исус је знао о чему размишљају, па им рече: »Зашто тако

мислите? ²³Шта је лакше? Рећи: ‚Опраштају ти се греси‘, или рећи: ‚Устани и ходај?‘ ²⁴Али, да знате да Син човечији има власт на земљи да опрашта грехе...« Онда рече одузетоме: »Теби говорим! Устани, узми своју постељу и иди кући.«

²⁵И човек одмах устаде пред њима, узе оно на чему је лежао и оде кући, славећи Бога. ²⁶Сви се силно задивише, па почеше да славе Бога и, пуни страха, да говоре: »Данас смо видели нешто невероватно!«

Исус позива Левија

(Мт 9,9-13; Мк 2,13-17)

²⁷Исус после тога изађе и виде цариника Левија како седи на царинарници, па му рече: »Пођи за мном.«

²⁸И овај остави све, устаде и пође за њим.

²⁹Онда Левије спреми за Исуса велику гозбу у својој кући. А с њима су јели многи цариници и други људи.

³⁰Тада фарисеји и њихови учитељи закона почеше да приговарају Исусовим ученицима говорећи: »Зашто једете и пијете са цариницима и грешницима?«

³¹А Исус им рече: »Није здравима потребан лекар, већ болеснима.

³²Нисам дошао да на покајање позовем праведнике, него грешнике.«

Исуса испитују о посту

(Мт 9,14-17; Мк 2,18-22)

³³Они му рекоше: »Јованови ученици често посте и моле се, а тако и фарисејски ученици, а твоји стално једу и пију.«

³⁴»Можете ли младожењине сватове да натерате да посте док је младожења с њима?« упита их Исус. ³⁵»Али, доћи ће време када

ће им отети младожењу, и тада ће постити.«

³⁶Онда им исприча и причу: »Нико не откида закрпу са нове одеће да би је пришио на стару. Ако то учини, поцепаће нову одећу, а закрпа са нове неће пристајати старој. ³⁷И нико не сипа ново вино у старе мешине. Ако то учини, ново вино ће поцепати мешине и просути се, а мешине ће пропасти. ³⁸Него, ново вино треба сипати у нове мешине. ³⁹И нико ко је пио старо вино, не тражи ново, јер каже: ‚Старо је добро.‘«

Господар суботе

(Мт 12,1-8; Мк 2,23-28)

БКада је Исус једне суботе пролазио кроз житна поља, његови ученици су кидали класове, трли их рукама и јели.

²Тада неки фарисеји рекоше: »Зашто чините оно што се не сме чинити у суботу?«

³»Зар нисте читали«, упита их Исус, »шта је Давид учинио кад су он и његови пратиоци огладнели?«

⁴Ушао је у Божији дом, узео свете хлебове – које не сме да једе нико осим свештеника – јео и дао својим пратиоцима?«

⁵И још им рече: »Син човечији је господар суботе.«

Излечење човека са осушеном руком

(Мт 12,9-14; Мк 3,1-6)

⁶Једне друге суботе уђе у синагогу и поче да учи народ. А тамо је био и један човек са осушеном десном руком. ⁷Учитељи закона и фарисеји будно су пазили на Исуса да виде да ли ће да лечи у суботу, како би имали разлог да га оптуже.

⁸ Он је знао шта мисле, па рече човеку са осушеном руком: »Дигни се и стани у средину.«

И овај се диже и стаде.

⁹ Тада им Исус рече: »Питам вас: да ли суботом сме да се чини добро или зло, да се живот спасе или убије?«

¹⁰ Затим их све заокружи погледом, па рече човеку: »Испружи руку.«

Овај тако учини и рука му оздрави.

¹¹ А они се разгневише, па међу собом почеше да разговарају о томе шта да ураде са Исусом.

Избор Дванаесторице

(*Mt 10,1-4; Mk 3,13-19*)

¹² Тих дана Исус оде на гору да се помоли, па проведе ноћ молећи се Богу. ¹³ А када је свануло, позва своје ученике и изабра дванаесторицу, које назва и апостолима: ¹⁴ Симона, кога је назвао и Петар, и његовог брата Андреју; Јакова и Јована; Филипа и Вартоломеја; ¹⁵ Матеја и Тому; Јакова Алфејевог и Симона званог Зилот; ¹⁶ Јуду Јаковљевог и Јуду Искаротског, који је постао издајник.

Благослови и претње

(*Mt 4,23-5,12*)

¹⁷ Исус сиђе с њима и стаде на једно равно место. А тамо је било мноштво његових ученика и силан народ из целе Јудеје, из Јерусалима и тирског и сидонског приморја. ¹⁸ Дошли су да га чују и да се излече од својих болести. А оздрављали су и они које су мучили нечисти духови. ¹⁹ Сав народ је хтео да га дотакне, јер је из њега излазила сила и све их лечила.

²⁰ Тада Исус погледа своје ученике и рече:

»Благо вама који сте сиромашни, јер ваше је Божије царство.

²¹ Благо вама који сада гладујете,

јер ћете се наситити.

Благо вама који сада плачете, јер ћете се смејати.

²² »Благо вама кад вас људи замрзе, кад вас изопште и вређају, и кад ваше име одбаце као зло – због Сина човечијега. ²³ Радујте се тога дана и скачите од радости, јер је велика ваша награда на небу. Јер, њихови праоци су исто тако чинили пророцима. ²⁴ Али тешко вама, богаташи, јер сте већ примили своју утеху. ²⁵ Тешко вама који сте сада сити, јер ћете гладовати. Тешко вама који се сада смејете, јер ћете туговати и плакати. ²⁶ Тешко вама кад сви људи о вама лепо говоре, јер су њихови праоци тако чинили лажним пророцима.«

Љубав према непријатељима

(*Mt 5,38-48; 7,12a*)

²⁷ »А вама који слушате кажем: волите своје непријатеље, чините добро онима који вас мрзе, ²⁸ благосиљајте оне који вас проклињу, молите се за оне који вас злостављају. ²⁹ Ако те неко удари по образу, окрени и други. Ако ти неко узме огртач, не спречавај га да ти узме и кошуљу. ³⁰ Дај свакоме ко од тебе нешто затражи, и ако неко узме твоје, не тражи то назад. ³¹ Како желите да људи чине вама, тако треба ви да чините њима.

³² »Ако волите оне који воле вас, какву похвалу заслужујете? Јер, и грешници воле оне који воле њих. ³³ И ако чините добро онима који вама чине добро, какву похвалу заслужујете? То исто чине и грешници. ³⁴ И ако позајмљујете онима за које се надате да ће вам вратити, какву похвалу заслужујете? И грешници позајмљују грешницима да им се исто врати.

³⁵»Него, волите своје непријатеље и чините им добро. И позајмљујте не очекујући ништа, и ваша награда биће велика и бићете синови Свевишњег Бога, јер је он благ према незахвалнима и злима.
³⁶Будите милосрдни као што је и ваш Отац милосрдан.«

Не судите

(Мт 7,1-5)

³⁷»Не судите, па вам се неће судити. Не осуђујте, па нећете бити осуђени. Опраштајте, и биће вам опроштено. ³⁸Дајте, и даће вам се. Сипаће вам у наручје добру меру, набијену, стресену и преобилну. Јер, каквом мером мерите, таквом ће се и вама мерити.«

³⁹А исприча им и ову причу: »Може ли слепи да води слепога? Зар неће обојица упасти у јаму? ⁴⁰Ниједан ученик није већи од свога учитеља – и потпуно научен, биће само као учитељ.

⁴¹»Зашто гледаш трун у оку свога брата, а не примећујеш брвно у своме оку? ⁴²Како можеш да кажеш своме брату: ‚Брате, дај да ти извадим трун из ока‘, кад не видиш брвно у свом? Лицемеру! Прво извади брвно из свога ока, па ћеш тек онда добро видети како да извадиш трун из ока свога брата.«

Дрво и његов плод

(Мт 7,17-20; 12,34б-35)

⁴³»Нема доброг дрвета које доноси рђав плод, ни рђавог дрвета које доноси добар плод. ⁴⁴Јер, свако дрво се познаје по свом плоду. Са трња се не беру смокве, ни грозђе са купине. ⁴⁵Добар човек из добре ризнице свога срца износи добро, а зао човек из зле ризнице износи зло, јер уста говоре оно чега је срце пуно.«

Два темеља

(Мт 7,24-27)

⁴⁶»Зашто ме зовете: ‚Господе, Господе‘, а не чините оно што вам говорим? ⁴⁷Показаћу вам коме је сличан сваки онај ко дође к мени, чује моје речи и извршава их: ⁴⁸сличан је човеку који зида кућу. Ископао је дубоко и поставио темељ на стени, па кад је наишла бујица, река навали на ту кућу, али није могла да је пољуља, јер је ова била добро сазидана.

⁴⁹»А ко чује и не извршава, сличан је човеку који је сазидао кућу на земљи, без темеља. Река навали на њу и кућа се одмах сруши, па од ње остаде само велика развалина.«

Капетанова вера

(Мт 8,5-13; Јн 4,43-54)

7 Када је све ово изговорио пред народом, оде у Кафарнаум. ²А једном капетану је слуга кога је веома ценио био на смрт болестан. ³Када је чуо за Исуса, капетан посла јудејске старешине да га замоле да дође и излечи његовог слугу.

⁴Они дођоше к Исусу и усрдно га замолише, рекавши: »Заслужује да му то учиниш, ⁵јер воли наш народ, а и синагогу нам је подигао.«

⁶И Исус пође с њима.

Када је већ био надомак куће, капетан посла своје пријатеље да му кажу: »Господару, не мучи се, јер нисам достојан да уђеш под мој кров. ⁷Зато ни себе нисам сматрао достојним да ти приђем. Него, само реци реч и мој слуга ће оздравити. ⁸Јер, ја сам човек подређен власти и имам под собом војнике, па кажем једном: ‚Иди!‘ и он оде, а другом: ‚Дођи!‘ и он дође. И свом слуги кажем: ‚Уради!‘ и он уради.«

⁹Када је то чуо, Исус му се задиви, па се окрену народу који је ишао за њим и рече: »Кажем вам: толику веру нисам нашао ни у Израелу.«

¹⁰А када су се послани вратили кући, нађоше слугу здрава.

Исус васкрсава удовичиног сина

¹¹Убрзо затим Исус оде у град који се зове Наин. Пратили су га ученици и силан народ. ¹²Када се приближио градској капији, управо су износили мртваца, јединца у мајке удовице. С њом је било и много народа из града.

¹³Када ју је Господ угледао, сажали се на њу, па јој рече: »Не плачи.«

¹⁴Онда приђе и дотаче сандук, а они који су га носили стадоше.

Исус рече: »Младићу, теби говорим: устани.«

¹⁵И мртавац седе, па поче да говори, а Исус га предаде његовој мајци.

¹⁶Све обузе страх, па почеше да славе Бога, говорећи: »Велик пророк се појавио међу нама« и: »Бог је дошао да помогне свом народу.«

¹⁷И то се разгласи по целој Јудеји и околним крајевима.

Исус и Јован Крститељ

(Мт 11,2-19)

¹⁸Јованови ученици јавише Јовану о свему овом, па он позва двојицу својих ученика ¹⁹и посла их Господу да га упитају: »Јеси ли ти Онај који треба да дође или да чекамо другога?«

²⁰Када су ови дошли к Исусу, рекоше: »Послао нас је Јован Крститељ да те упитамо: Јеси ли ти Онај који треба да дође или да чекамо другога?«

²¹А баш у то време Исус је многе излечио од болести, мука и злих духова, и многим слепима вратио вид.

²²Зато им одговори: »Идите и испричајте Јовану о свему што сте овде видели и чули: слепи опет виде, хроми ходају, губави се чисте, глуви чују, мртви васкрсавају, а сиромасима се проповеда еванђеље. ²³И благо оном ко се о мене не саблазни.«

²⁴Када су Јованови изасланици отишли, Исус поче народу да говори о Јовану: »Шта сте хтели да видите кад сте изашли у пустињу? Трску коју љуља ветар? ²⁵Не? Него, шта сте хтели да видите? Човека обученог у лепу одећу? Не, они који носе лепу одећу и уживају у раскоши налазе се по палатама. ²⁶Шта сте, дакле, хтели да видите? Пророка? Да, кажем вам: и више него пророка! ²⁷То је онај за кога је записано:

„Ево, шаљем свога гласника испред тебе,

који ће пред тобом припремити пут.“[†]

²⁸Кажем вам: међу рођенима од жена нико није већи од Јована, а најмањи у Божијем царству већи је од њега.«

²⁹И сав народ који је слушао – чак и цариници – признао је Божију праведност крстивши се Јовановим крштењем. ³⁰Али фарисеји и познаваоци Закона, не крстивши се, одбацили су оно што је Бог хтео да учини за њих.

³¹»С чим да упоредим људе овог нараштаја? Чему су слични? ³²Слични су деци која седе на тргу и довикују једна другој:

„Свирали смо вам, али не заиграсте.

Нарицали смо, али не заплакасте.“[‡]

[†]7:25 *лепу* Дословно: меку.

[‡]7:27 Мал 3,1

³³ Јован Крститељ је дошао и није ни јео хлеб ни пио вино, а ви кажете: ‚Опседнут је демоном.‘ ³⁴ Дошао је Син човечији, који једе и пије, а ви кажете: ‚Види изелице и пијанице, пријатеља цариника и грешника.‘ ³⁵ Али мудрост оправдавају сва њена деца.»

Грешница помазује Исуса

³⁶ Један фарисеј позва Исуса да једе с њим, па он оде у његову кућу и леже за трпезу. ³⁷ Када је једна жена, грешница из тога града, сазнала да је Исус за трпезом у фарисејевој кући, донесе алабастрену посуду мирисне помасти, ³⁸ па стојећи иза Исуса, код његових ногу, плачући, поче да му кваси ноге сузама. Онда их обрису својом косом, па му је љубила ноге и мазала их помашћу.

³⁹ Када је то видео фарисеј који га је позвао, рече у себи: »Да је овај човек пророк, знао би ко је и каква је ова жена која га дотиче – да је грешница.«

⁴⁰ »Симоне«, рече му Исус, »имам нешто да ти кажем.«

»Кажи«, одврати овај.

⁴¹ »Двојица су била дужна једном зајмодавцу«, рече Исус. »Један је дуговао пет стотина динара*, а други педесет. ⁴² Али, како нису имали да врате, зајмодавац опрости обојици. Који од њих ће га више волети?«

⁴³ Симон одговори: »Онај, мислим, коме је више опростио.«

»Тачно си просудио«, рече му Исус.

⁴⁴ Онда се окрену према жени, па упита Симона: »Видиш ли ову жену? Кад сам дошао у твоју кућу, ти ми ниси дао воде да оперем ноге, а она је сузама облила моје ноге и обрисала их косом. ⁴⁵ Ниси ме поздравио пољупцем, а она, откад сам ушао, не

престаје да ми љуби ноге. ⁴⁶ Ниси ми помазао главу уљем, а она ми је ноге помазала мирисном помашћу. ⁴⁷ Зато ти кажем: опрштени су јој многи греси, јер је показала велику љубав. А коме је мало опрштено, мало и воли.«

⁴⁸ Онда рече жени: »Опраштају ти се греси.«

⁴⁹ Тада они који су с њим били за трпезом рекоше међу собом: »Ко је овај што и грехе опрашта?«

⁵⁰ А Исус рече жени: »Твоја вера те је спасла. Иди у миру.«

Прича о сејачу

(*Мт 13,1-9; Мк 4,1-9*)

8 После тога Исус поче да обилази градове и села, проповедајући и објављујући еванђеље о Божијем царству. С њим су била и Дванаесторица ² и неке жене које су биле излечене од злих духова и болести: Марија звана Магдалина, из које је изашло седам демона, ³ Јована, жена Иродовог домоуправитеља Хузе, Сусана и многе друге. Ове жене су им помагале својом имовином.

⁴ Док се силан народ окупљао и људи долазили из разних градова, Исус им исприча ову причу: ⁵ »Изашао сејач да посеје семе. И док је сејао, мало семена паде поред пута, и би изгажено и птице га позобаше. ⁶ Друго паде на камен, па кад је изникло, осуши се, јер није имало влаге. ⁷ Треће семе паде у трње, па трње израсте с њим и угуши га. ⁸ А четврто семе паде на добро тле и изникну и донесе стострук плод.«

Када је то изговорио, повика: »Ко има уши да чује, нека чује!«

*7:41 *пет стотина динара* Један динар је имао вредност једне наднице.

Сврха прича*(Мт 13,10-17; Мк 4,10-12)*

⁹Ученици га тада упиташе шта значи та прича.

¹⁰А он им рече: »Вама је дато да сазнате тајне Божијег царства, а осталима говорим у причама, да иако гледају, не виде, и иако слушају, не разумеју.«^{*}

Објашњење приче о сејачу*(Мт 13,18-23; Мк 4,13-20)*

¹¹»А ово је значење приче: семе је Божија реч. ¹²Оно које је пало поред пута су они којима, кад чују, долази ђаво и отима Реч из срца, да не поверују и не спасу се. ¹³Оно на камену су они који, кад чују, с радошћу прихвате Реч, али немају корена. Неко време верују, али опадају у време искушења. ¹⁴Оно које је пало у трње су они који чују, али закупљени животним бригама, богатством и уживањима, бивају угушени, па не донесу зрео плод. ¹⁵А оно на добром тлу су људи доброг и племенитог срца, који чују Реч, задржавају је и истрајношћу доносе плод.«

Светиљка*(Мк 4,21-25)*

¹⁶»Нико не пали светиљку да би је сакрио под посуду или ставио под постељу, него је ставља на свећњак, да они који улазе виде светлост. ¹⁷Јер, нема ништа скривено што се неће открити и ништа тајно што се неће сазнати и изаћи на видело. ¹⁸Зато пазите како слушате. Јер, ко има, даће му се још, а ко нема,

одузеће му се и оно што мисли да има.«

Исусова мајка и браћа*(Мт 12,46-50; Мк 3,31-35)*

¹⁹Исусова мајка и браћа дођоше к њему, али нису могли да му приђу од народа.

²⁰Зато му јавише: »Твоја мајка и браћа стоје напољу и желе да те виде.«

²¹А он им одговори: »Моја мајка и браћа су они који слушају Божију реч и извршавају је.«

Исус стишава олују*(Мт 8,23-27; Мк 4,35-41)*

²²Једног дана Исус са својим ученицима уђе у чамац, па им рече: »Пређимо на другу страну језера.«

И испловише. ²³Док су пловили, Исус заспа, а олујни ветар захвати језеро и чамац поче да се пуни водом, па се нађоше у опасности.

²⁴Тада му ученици приђоше и пробудише га, говорећи: »Учитељу! Учитељу! Изгибосмо!«

А он устаде, запрети ветру и узбурканим таласима, и они утихнуше и све се умири.

²⁵»Где вам је вера?« упита он ученике.

А они, уплашени и зачуђени, почеше да питају један другог: »Ко је овај што заповеда и ветру и води, и они му се покоравају?«

Излечење опседнутога из Герасе*(Мт 8,28-34; Мк 5,1-20)*

²⁶Потом допловише у герасински[†] крај, који лежи преко пута Галилеје.

²⁷Када је Исус изашао на обалу, приђе му један човек из града. Био

^{*}8:10 Ис 6,9[†]8:26 *герасински* У неким рукописима стоји: гадарински; а у другим: гересински.

је опседнут демонима, па дуго није облачио одећу ни живео у кући, него у гробовима.

²⁸ Угледавши Исуса, повика, паде пред њега и снажним гласом рече: »Шта ја имам с тобом, Исусе, Сине Бога Свевишњег? Молим те, немој да ме мучиш!«

²⁹ Јер, Исус је заповедио нечистом духу да изађе из тог човека, кога је често обузимао, па су га везивали ланцима, окивали му ноге и чували га. Али он је кидао окове, а демон га је гонио у пустињу.

³⁰ »Како се зовеш?« упита га Исус.

А он рече: »Легион«, јер су у њега били ушли многи демони. ³¹ Ови почеше да преклињу Исуса да им не заповеди да иду у Бездан.

³² А на брду је пасло велико крдо свиња и демони га замолише да им допусти да уђу у свиње, и он им допусти. ³³ Демони изађоше из човека и уђоше у свиње, а крдо се низ стрмину сјури у језеро и подави се.

³⁴ Када су видели шта се догодило, свињари побегоше и то испричаше у граду и по селима, ³⁵ па људи изађоше да виде шта се догодило. Када су дошли к Исусу и нашли човека из кога су изашли демони како седи код Исусових ногу, обучен и при здравој памети, уплашише се. ³⁶ А када су им очевици испричали како је опседнути човек спасен, ³⁷ сав народ герасинског краја замоли Исуса да оде од њих, јер их је обузео силан страх. Тако он уђе у чамац и врати се.

³⁸ А човек из кога су изашли демони замоли га да иде с њим, али Исус га отпусти, говорећи: ³⁹ »Врати се својој кући и испричај колико је Бог за тебе учинио.«

И човек оде, причајући људима по целом граду колико је Исус за њега учинио.

Јаирова кћи и жена која је дотакла Исусов огртач

(Мт 9,18-26; Мк 5,21-43)

⁴⁰ Када се Исус вратио, дочека га народ, јер су га сви очекивали.

⁴¹ Тада дође човек по имену Јаир, старешина синагоге, и паде му пред ноге, преклињући га да дође његовој кући, ⁴² јер је његова једина кћи, која је имала око дванаест година, била на самрти.

Док је Исус ишао, народ се гурао око њега. ⁴³ А тамо је била и једна жена која је дванаест година патила од крварења* и нико није могао да је излечи. ⁴⁴ Она приђе Исусу с леђа, дотаче скут његовог огртача и њено крварење одмах престаде.

⁴⁵ А Исус упита: »Ко ме је дотакао?«

Пошто сви рекоше да нису, Петар рече: »Учитељу, народ се натискује и гура те.«

⁴⁶ Али Исус рече: »Неко ме је дотакао, јер сам осетио да је из мене изашла сила.«

⁴⁷ Када је жена видела да није остала непримећена, дрхтећи приђе и паде пред њим ничице, па пред свим народом рече зашто га је дотакла и како је одмах била излечена.

⁴⁸ »Кћери«, рече јој Исус, »твоја вера те је излечила. Иди у миру.«

⁴⁹ Док је он то говорио, дође један из дома старешине синагоге и рече: »Кћи ти је умрла. Немој више да мучиш учитеља.«

⁵⁰ А Исус је то чуо, па му рече: »Не бој се. Само веруј и она ће бити спасена.«

*8:43 *крварења* У многим рукописима стоји: крварења и која је сву своју имовину потрошила на лекаре.

⁵¹ Када је стигао до куће, ником не даде да уђе с њим осим Петру, Јовану, Јакову и оцу и мајци детета. ⁵² А сви су плакали и туговали за њом.

»Не плачите«, рече им Исус, »јер она није умрла, него само спава.«

⁵³ Али они су му се подсмевали, јер су знали да је умрла.

⁵⁴ Исус је узе за руку и викну: »Дете, устани!«

⁵⁵ Дух јој се поврати, па она одмах устаде, а Исус нареди да јој дају да једе. ⁵⁶ Њени родитељи се запрепастише, а Исус им нареди да ником не причају шта се догодило.

Послање Дванаесторице

(Мт 10,5-15; Мк 6,7-13)

9 Исус окупи Дванаесторицу и даде им моћ и власт над свим демонима и да лече болести, ² па их посла да проповедају Божије царство и да лече болесне.

³ »Не носите ништа на пут«, рече им. »Ни штап, ни торбу, ни хлеб, ни новац, ни другу кошуљу. ⁴ И у који год дом уђете, останите у њему док оданде не одете. ⁵ А где вас не приме, кад будете одлазили из тога града, отресите прашину са својих ногу, као сведочанство против њих.«

⁶ И они одоше, па су ишли по селима, проповедајући еванђеље и свуда лечећи људе.

Ирод забринут

(Мт 14,1-12; Мк 6,14-29)

⁷ А тетрарх Ирод је чуо за све што се догодило, па је био у недоумици, јер су једни говорили да је Јован устао из мртвих, ⁸ други да се појавио Илија, а трећи да је устао један од старих пророка.

⁹ »Јовану сам одсекао главу«, рече Ирод, »али ко је овај о коме слушам такве ствари?«

Зато је хтео да види Исуса.

Исус храни пет хиљада људи

(Мт 14,13-21; Мк 6,30-44; Јн 6,1-14)

¹⁰ Када су се апостоли вратили, известише Исуса о свему што су учинили. Исус их онда поведе са собом и повуче се насамом у град који се зове Витсаида. ¹¹ Али народ за то сазна и крену за њим. Он их прими, па им је говорио о Божијем царству и исцељивао оне којима је лечење било потребно.

¹² Када је дан био на измаку, Дванаесторица му приђоше и рекоше: »Отпусти народ. Нека иду у околна села и засеоке да нађу јело и смештај, јер смо овде на усамљеном месту.«

¹³ А он им рече: »Ви им дајте да једу.«

»Имамо само пет хлебова и две рибе«, одговорише му они, »осим ако не одемо и купимо хране за сав овај народ.« ¹⁴ А тамо је било око пет хиљада мушкараца.

Али Исус рече својим ученицима: »Нека поседају у скупинама од по педесет.«

¹⁵ Тако су и учинили, па сви поседаше. ¹⁶ Исус узе оних пет хлебова и две рибе, подиже поглед према небу и благослови их. Онда их изломи и даде ученицима да их ставе пред народ. ¹⁷ И сви су јели и најели се. А преосталих комадића накупише дванаест пуних корпи.

Исус је Христос

(Мт 16,13-19; Мк 8,27-29)

¹⁸ Једном када се насамом молио, а ученици били с њим, Исус их упита: »Шта каже народ, ко сам ја?«

¹⁹ Они му одговорише: »Једни кажу – Јован Крститељ; други – Илија; а

трећи – да је устао један од старих пророка.«

²⁰ Он им тада рече: »А шта ви кажете, ко сам ја?«

»Божији Христос«, одговори Петар.

Исус предсказује своју смрт и васкрсење

(*Мт 16,21-28; Мк 8,31-9,1*)

²¹ Он их онда строго опомену и нареди да то ником не кажу, ²² па рече: »Син човечији треба много да препати, да га одбаце старешине, првосвештеници и учитељи закона, да буде убијен, и да трећег дана васкрсне.«

²³ А свима је говорио: »Ко хоће да иде за мноом, нека се одрекне самога себе, нека сваког дана узме свој крст и иде за мноом. ²⁴ Јер, ко хоће да спасе свој живот, изгубиће га, а ко изгуби свој живот ради мене, спашће га. ²⁵ Шта вреди човеку ако добије цео свет, а самог себе уништи или себи науди. ²⁶ Ко се стиди мене и мојих речи, и Син човечији ће се стидети њега када дође у својој слави и у слави Оца и светих анђела. ²⁷ Истину вам кажем: неки који овде стоје неће окусити смрт док не виде Божије царство.«

Преображење

(*Мт 17,1-8; Мк 9,2-8*)

²⁸ После отприлике осам дана откад је ово рекао, Исус са собом поведе Петра, Јована и Јакова и попе се на једну гору да се помоли. ²⁹ Док се молио, изглед лица му се промени, а одећа постаде блештаво бела. ³⁰ А два човека су разговарала с њим: били су то Мојсије и Илија, ³¹ који су се појавили у великом сјају*. Говорили

су о његовом одласку који је требало да се догоди† у Јерусалиму.

³² Петар и његови другови били су веома поспани, а када су се расанили, угледаше његову славу и два човека која су с њим стајала.

³³ Док су ови одлазили од Исуса, Петар му рече: »Учитељу, добро је што смо овде. Хајде да подигнемо три сенице: једну теби, једну Мојсију и једну Илији« – не знајући шта говори.

³⁴ Док је он још говорио, појави се облак и засени их, а они се, када су ушли у облак, уплашише.

³⁵ Тада се из облака зачу глас који рече: »Ово је мој Син, кога сам изабрао! Њега слушајте!«

³⁶ А када је глас одјекнуо, Исус остаде сам. Ученици то задржаше за себе и никоме у то време нису причали шта су видели.

Излечење опседнутог дечака

(*Мт 17,14-18; Мк 9,14-27*)

³⁷ Сутрадан, када су сишли са горе, силан народ му изађе у сусрет.

³⁸ Један човек повика из народа: »Учитељу, молим те да погледаш мога сина, јер ми је јединац. ³⁹ Дух га шчепа, па изненада вришти; баца га у грчеве и пена му удари на уста. Тешко га напушта и сатира га. ⁴⁰ Молио сам твоје ученике да га истерају, али нису могли.«

⁴¹ »О, неверни и изопачени нараштају!« одговори Исус. »Колико ћу још морати да останем с вама и да вас подносим? Доведи свога сина овамо.«

⁴² Док је дечак долазио, демон га обори на земљу у грчевима. Али Исус запрети нечистом духу, излечи дечака

*9:31 у великом сјају Или: у слави.

†9:31 догоди Или: испуни.

и предаде га оцу. ⁴³ И сви се задивише Божијој величини.

Исус други пут предказује своју смрт и васкрсење

(Мт 17,22-23; Мк 9,30-32)

Док су се сви дивили оном што је Исус учинио, он рече ученицима: ⁴⁴ »Пажљиво слушајте шта ћу вам рећи: Син човечији ће бити предат људима у руке.«

⁴⁵ Али они не схватише о чему им говори. Било им је сакривено, па нису разумели, а плашили су се да га о томе питају.

Ко је највећи?

(Мт 18,1-5; Мк 9,33-37)

⁴⁶ Међу ученицима се поведе расправа о томе који од њих је највећи. ⁴⁷ А Исус, знајући њихове мисли, узео једно дете и постави га поред себе, ⁴⁸ па им рече: »Ко прими ово дете у моје име, мене прима. А ко прима мене, прима Онога који ме је послао. Јер, онај који је најмањи међу вама – тај је највећи.«

Ко није против вас, тај је за вас

(Мк 9,38-40)

⁴⁹ »Учитељу«, рече Јован, »видели смо једнога како у твоје име истерује демоне и хтели смо да му забранимо, јер није један од нас.«

⁵⁰ »Не браните мук«, рече Исус, »јер ко није против вас, тај је за вас.«

Негостољубиви Самарићани

⁵¹ Како се приближавало време да буде вазнет на небо, Исус одлучи да крене у Јерусалим, ⁵² па пред собом посла гласнике који уђоше у једно

самаријско село да му све припреме. ⁵³ Али мештани га не примише, јер се упутио у Јерусалим.

⁵⁴ Када су ученици Јаков и Јован то видели, упиташе га: »Господе, хоћеш ли да призовемо огањ са неба да их уништи?«

⁵⁵ Али Исус се окрену и прекори их*. ⁵⁶ Онда одоше у друго село.

Цена следбеништва

(Мт 8,19-22)

⁵⁷ Док су ишли путем, рече му један човек: »Ићи ћу за тобом куд год ти идеш.«

⁵⁸ Исус му одговори: »Лисице имају јазбине и птице имају гнезда, а Син човечији нема где да спусти главу.«

⁵⁹ А једном другом рече: »Пођи за мном.«

»Господе«, рече му човек, »пусти ме да прво одем да сахраним оца.«

⁶⁰ А Исус му рече: »Нека мртви сахрањују своје мртве, а ти иди и објављуј Божије царство.«

⁶¹ Један му рече: »Ја ћу за тобом, Господе, али ме прво пусти да се опростим од своје породице.«

⁶² »Ко положи руку на плуг«, рече му Исус, »а осврће се, није за Божије царство.«

Послање Седамдесет двојице

10 После тога Господ одреди још седамдесет двојицу[†], па их по двојицу посла испред себе у сваки град и место куда је намеравао да иде.

² Рече им: »Жетва је обилна, али је радника мало. Зато молите Господара жетве да пошаље раднике за своју жетву. ³ Идите. Ево, шаљем вас као јагњад међу вукове. ⁴ Не

* **9:55 прекори их** У неким рукописима стоји: прекори их, па рече: »Ви не знате од каквог сте духа, јер Син човечији није дошао да људске животе уништи, него да спасе.«

[†] **10:1 седамдесет двојицу** У неким рукописима стоји: седамдесеторицу.

носите са собом ни новчаник, ни торбу, ни обућу, и на путу никога не поздрављајте.

⁵»Када уђете у неки дом, прво реците: ‚Мир овом дому.‘ ⁶И ако тамо буде мирољубив човек*, ваш мир ће остати на њему. А ако не буде, ваш мир ће вам се вратити. ⁷Останите у том дому и једите и пијте све што вам понуде, јер радник заслужује своју плату. И немојте да прелазите из дома у дом.

⁸»Када уђете у неки град, па вас приме, једите све што пред вас ставе. ⁹Лечите болесне у том граду и говорите им: ‚Приближило вам се Божије царство.‘ ¹⁰Али, када уђете у неки град, па вас не приме, изађите на улице и реците: ¹¹Против вас отресамо и прашину нашега града која нам се лепи за ноге. Ипак знајте: приближило се Божије царство.‘ ¹²Кажем вам: онога Дана ће бити лакше Содоми него том граду.»

Прекори непокајаним градовима

(Мт 11,20-24)

¹³»Тешко теби, Хоразине! Тешко теби, Витсаидо! Да су се у Тиру и Сидону догодила чуда која су се догодила у вама, они би се одавно покајали и седели у кострети и пепелу. ¹⁴Али, на Суду ће бити лакше Тиру и Сидону него вама. ¹⁵А ти, Кафарнауме, зар ћеш се до неба уздићи? У Подземље† ћеш се суновратити!

¹⁶»Ко вас слуша, мене слуша. Ко вас одбацује, мене одбацује. А ко одбацује мене, одбацује Онога који ме је послао.»

Повратак Седамдесет двојице

¹⁷Седамдесет двојица‡ се вратише радосни, говорећи: »Господе, и демони нам се покоравају у твоје име!«

¹⁸А он им рече: »Видео сам Сатану како пада са неба као муња. ¹⁹Ето, дао сам вам власт да газите змије и шкорпије, и над сваком непријатељском силом – и ништа вам неће naudити. ²⁰Али, немојте да се радујете томе што вам се духови покоравају, него се радујте што су ваша имена записана на небу.»

Исус се радује

(Мт 11,25-27; 13,16-17)

²¹Уто га обузе радост у Светом Духу, па рече: »Хвалим те, Оче, Господе неба и земље, што си ово сакрио од мудрих и умних, а открио малој деци. Да, Оче, свидело ти се да тако учиниш.

²²»Отац ми је све предао, и нико, осим Оца, не зна ко је Син. И нико не зна ко је Отац, само Син и они којима то Син хоће да открије.»

²³Онда се окрену ученицима, па им насамо рече: »Благо очима које гледају то што ви гледате. ²⁴Јер, кажем вам: многи пророци и цареви желели су да виде то што ви гледате, али нису видели, и да чују то што ви слушате, али нису чули.»

Прича о добром Самарићанину

²⁵Онда устаде један учитељ закона да искуша Исуса, па га упита: »Учитељу, шта треба да учиним да бих наследио вечни живот?«

*10:6 мирољубив човек Дословно: син мира.

†10:15 Подземље Или: Хад.

‡10:17 Седамдесет двојица У неким рукописима стоји: Седамдесеторица.

²⁶»Шта пише у Закону?« рече му Исус. »Шта читаш тамо?«

²⁷ Овај одговори: »Воли Господа, свога Бога, свим својим срцем, свом својом душом, свом својом снагом и свим својим умом^{*}, и свога ближњег као самога себе.[†]«

²⁸»Тачно си одговорио«, рече му Исус. »Чини тако, и живећеш.«

²⁹ Али овај, желећи да се оправда, упита Исуса: »А ко је мој ближњи?«

³⁰ Исус му одговори: »Путовао један човек из Јерусалима у Јерихон, па пао у руке разбојницима. Ови су га скинули и изударали, па отишли, оставивши га полумртва. ³¹ А случајно је тим путем пролазио један свештеник, видео га и заобишао.

³² Исто тако је поред тога места наишао и један Левит, видео га и заобишао. ³³ Али наиђе онуда, путујући, и један Самарићанин. И кад га је видео, сажали се, ³⁴ па му приђе и преви му ране, заливши их уљем и вином. Онда га посади на своје живинче, одведе у једну гостионицу и побрину се за њега.

³⁵ Сутрадан извади два динара[‡] и даде их гостионичару, говорећи: »Побрини се за њега, а ако потрошиш више, платићу ти кад се вратим.«

³⁶»Шта мислиш, који је од ове тројице био ближњи овоме који је пао у руке разбојницима?«

³⁷»Онај који се на њега сажалио«, одговори учитељ закона.

А Исус му рече: »Иди, па и ти тако чини.«

Исус код Марте и Марије

³⁸ Док су путовали, Исус уђе у једно село, где га жена по имену Марта прими у своју кућу. ³⁹ Она је имала сестру која се звала Марија, која седе Господу до ногу, па је слушала шта он говори.

⁴⁰ Марта је била веома заузета послуживањем, па приђе Исусу и рече: »Госпode, зар те није брига што ме моја сестра оставила да сама послужујем? Реци јој да ми помогне.«

⁴¹»Марта, Марта«, одговори јој Исус, »бринеш се и узнемираваш због много чега, ⁴² а само једно је потребно. Марија је изабрала оно боље и то јој неће бити одузето.«

Исус учи ученике како да се моле

(Мт 6,9-15; 7,7-11)

11 Једном се Исус молио на неком месту. Када је завршио, рече му један од ученика: »Госпode, научи нас да се молимо, као што је и Јован научио своје ученике.«

² А он им рече: »Када се молите, реците:

»Оче,[‡] нека је свето име твоје, нека дође Царство твоје.

³ Хлеб наш насушни дај нам свакога дана

⁴ и опрости нам грехе наше, јер и ми опраштамо свим дужницима својим.

И не уведи нас у искушење.«

⁵ Онда им рече: »Када неко од вас има пријатеља, па оде к њему у поноћ и каже му: »Пријатељу, позајми ми три хлеба. ⁶ Јер, један мој пријатељ је свратио к мени с пута, а ја немам

*10:27 Воли Господа ... умом 5. Мојс 6,5

†10:27 свога ... себе 3. Мојс 19,18

‡10:35 два динара Један динар је имао вредност једне наднице.

‡11:2 Оче У неким рукописима стоји: Оче небески.

шта да изнесем пред њега.⁷ И када му онај изнутра одговори: „Не dosaђуј ми! Врата су већ закључана и деца са мном у постељи. Не могу да устанем да ти дам“ – ⁸ кажем вам: иако неће да устане зато што му је пријатељ, устаће због његове безочности и даће му колико му треба.

⁹ »Зато вам кажем: молите – и даће вам се; тражите – и наћи ћете; куцајте – и отвориће вам се. ¹⁰ Јер, ко год моли, добија; и ко тражи, налази; и отвориће се ономе ко куца.

¹¹ »Који би отац међу вама сину, када га замоли за рибу, дао змију?^{*}

¹² Или му, ако га замоли за јаје, дао шкорпију? ¹³ Па ако ви, иако сте зли, знате како да дајете добре дарове својој деци, колико ће више ваш небески Отац дати Светога Духа онима који га замоле.«

Исус и Веелзевул

(Мт 12,22-30; Мк 3,20-27)

¹⁴ Исус је истеривао једног демона немости и, када је демон изашао, неми човек проговори, а народ се задиви.

¹⁵ Али неки од њих рекоше: »Он истерује демоне помоћу Веелзевула, демонског владара!«

¹⁶ А други, да би га искушали, затражише од њега знак са неба.

¹⁷ Али он је знао шта мисле, па им рече: »Опустеће свако царство које је против себе подељено, и пашће сваки подељен дом. ¹⁸ Ако је и Сатана против себе подељен, како ће опстати његово царство? Јер, ви кажете да ја демоне истерујем помоћу Веелзевула. ¹⁹ Али, ако ја истерујем демоне помоћу Веелзевула, помоћу кога их истерују ваши синови? Зато

ће вам они бити судије. ²⁰ Али, ако ја демоне истерујем помоћу Божије силе[†], онда вам је дошло Божије царство.

²¹ »Када јак, наоружан човек чува своју кућу, његова имовина је безбедна. ²² Али, када га нападне и савлада неко јачи од њега, узима му оклоп у који се уздао и дели плен.

²³ »Ко није са мном – против мене је. И ко са мном не скупља – расипа.«

Повратак нечистог духа

(Мт 12,43-45)

²⁴ »Када из човека изађе нечист дух, лута безводним местима тражећи починка. А кад га не нађе, каже:

„Вратићу се у кућу из које сам изашао.“ ²⁵ И врати се и нађе кућу пометену и сређену. ²⁶ Онда оде и доведе седам других духова, горих од себе, па уђу и тамо се настане. Тако је на крају том човеку горе него пре.«

Истинска срећа

²⁷ Док је он то говорио, повика једна жена из народа: »Срећна утроба која те носила и дојке које си сисао!«

²⁸ А он рече: »Много срећнији су они који слушају Божију реч и поковавају јој се.«

Јонин знак

(Мт 12,38-42; Мк 8,12)

²⁹ Док се народ окупљао, он рече: »Овај нараштај је зао нараштај. Траже знак, али никакав знак им неће бити дат, осим знака Јониног. ³⁰ Јер, као што је Јона био знак Нинивљанима, тако ће и Син човечији бити знак овом нараштају. ³¹ Краљица Југа ће на Суду устати са људима овог нараштаја и осудити их, јер је с краја земље

^{*} 11:11 за рибу, дао змију У неким рукописима стоји: за хлеб, дао камен?

[†] 11:20 Божије силе Дословно: Божијег прста.

дошла да чује Соломонову мудрост. А овде је неко већи* од Соломона! ³²Нинивљани ће устати на Суду са овим нараштајем и осудити га, јер су се покајали после Јонине проповеди, а овде је неко већи од Јоне.«

Светлост и тама тела

(*Mt 5,15; 6,22-23*)

³³»Нико не пали светиљку да би је ставио на скровито место или под посуду, него на свећњак, да они који улазе виде светлост. ³⁴Твоје око је светиљка тела. Ако ти је око добро, и цело тело ти је пуно светлости. Али, ако је рђаво, и тело ти је пуно таме. ³⁵Постарай се, дакле, да светлост у теби не буде тама. ³⁶Ако ти је цело тело пуно светлости, без имало таме, биће сасвим осветљено, као кад те својом светлошћу обасјава светиљка.«

Шест прекора учитељима закона и фарисејима

(*Mt 23,1-36; Mk 12,38-40; Lk 20,45-47*)

³⁷Док је он говорио, један фарисеј га позва да с њим руча[†], па Исус уђе и леже за трпезу. ³⁸А фарисеј се зачуди кад виде да се Исус није прво опрао пре ручка[‡].

³⁹»Да«, рече му Господ, »ви фарисеји чистите чашу и тањир споља, а изнутра сте пуни похлепе и зла. ⁴⁰Безумници! Зар Онај који је начинио оно што је споља, није начинио и оно што је изнутра? ⁴¹Него, дајте као милостињу оно што је унутра, и све ће вам бити чисто.

⁴²»Али тешко вама, фарисеји, што дајете десетак од нане, руте и сваког

другог биља, а занемарујете Божију правду и љубав. Ово треба да чините, а оно да не занемарујете.

⁴³»Тешко вама, фарисеји, јер волите прва седишта у синагогама и да вас поздрављају на трговима. ⁴⁴Тешко вама, јер сте слични необележеним гробовима по којима људи ходају а да то и не знају.«

⁴⁵»Учитељу«, рече му један учитељ закона, »ти и нас вређаш кад тако говориш.«

⁴⁶А Исус рече: »Тешко и вама, учитељи закона, јер људе оптерећујете неподношљивим бременом, а сами се ни прстом не дотичете бремена.

⁴⁷»Тешко вама, јер подижете гробнице пророцима, а њих су побили ваши праоци. ⁴⁸Тиме сведочите да се слажете са делима својих праотаца, јер су их они побили, а ви им подижете гробнице. ⁴⁹Зато је Божија мудрост и рекла: 'Послаћу им пророке и апостоле; неке ће убити, а неке прогонити.'⁴ ⁵⁰Зато ће овај нараштај платити за крв свих пророка проливену од постанка света, ⁵¹од Авељево крви до крви Захарије, који је убијен између жртвеника и Храма. Да, кажем вам: овај нараштај ће за то платити.

⁵²»Тешко вама, учитељи закона, јер сте узели кључ знања. Сами нисте ушли, а спречили сте оне који су улазили.«

⁵³А док је одлазио оданде, учитељи закона и фарисеји почеше жестоко да наваљују на њега и да га засипају питањима о много чему, ⁵⁴вребајући да га ухвате у речи.

*11:31 неко већи Или: нешто више; исто и у 32. стиху.

†11:37 руча Или: доручкује.

‡11:38 ручка Или: доручка.

Упозорење против лицемерја

12 Када се у међувремену окупило мноштво од неколико хиљада људи, тако да су једни друге газили, Исус прво поче да говори својим ученицима: »Чувајте се фарисејског квасца, то јест лицемерја. ²Нема ништа скривено што се неће открити, ни тајно што се неће сазнати. ³Све што сте рекли у тами, чуће се на светлости, и оно што сте по собама на ухо шапутали, објављиваће се са кровова.«

Кога се треба бојати

(*Мт 10,28-31*)

⁴»Кажем вам, пријатељи моји: не треба да се бојите оних што убијају тело и после тога немају шта више да учине. ⁵Али, показаћу вам кога треба да се бојите: бојте се онога који, пошто убије, има моћ да баци у пакао. Да, кажем вам: њега се бојте. ⁶Зар се пет врабаца не продаје за два асариона*? Па ипак Бог не заборавља ниједног од њих. ⁷А вама је и сва коса на глави избројана. Не бојте се. Ви вредите више од много врабаца.«

Признавање Христа пред људима

(*Мт 10,32-33; 12,32; 10,19-20*)

⁸»Кажем вам: ко год мене призна пред људима, и њега ће Син човечији признати пред Божијим анђелима. ⁹А ко се мене одрекне пред људима, и ја ћу се њега одрећи пред Божијим анђелима. ¹⁰Опростиће се сваком ко каже нешто против Сина човечијега, али неће бити опроштено оном ко увреди Светога Духа. ¹¹Када вас буду изводили пред синагоге, владаре и

власти, не брините се како ћете се одбранити или шта ћете рећи, ¹²јер ће вас тога часа Свети Дух научити шта треба да кажете.«

Прича о безумном богаташу

¹³Тада му рече неко из народа: »Учитељу, реци мом брату да са мном подели наследство.«

¹⁴»Човече«, одврати му Исус, »ко ме је поставио за судију или за извршитеља над вама?«

¹⁵А онда им рече: »Пазите и чувајте се сваке похлепе. Јер, и када човек има у изобиљу, његов живот не зависи од његове имовине.«

¹⁶Тада им исприча ову причу: »Једном богаташу је земља добро родила ¹⁷и он је овако размишљао: „Шта да радим, пошто немам где да спремим своју летину?“ ¹⁸Онда рече: „Ево шта ћу: срушићу своје амбаре и саградити веће, па ћу у њих спремити све своје жито и добра. ¹⁹И рећи ћу својој души: „душо, имаш много добара спремљених за много година. Одмарај се, једи, пиј и весели се.“ ²⁰Али Бог му рече: „Безумниче! Колико ноћас ће ти живот бити одузет†. И чије ће онда бити то што си спремио?“ ²¹Тако пролази онај ко себи згрће благо, а није богат пред Богом.«

Не брините се

(*Мт 6,25-34, 19-21*)

²²Онда рече ученицима: »Зато вам кажем: не брините се за свој живот – шта ћете јести; ни за своје тело – шта ћете обући. ²³Јер, живот је више од јела, а тело више од одеће. ²⁴Погледајте гавране: не сеју

***12:6 два асариона** Асарион је био један од најмањих и најмање вредних новчића.

†**12:20 ноћас ... одузет** Или: ноћас ће твоја душа бити затражена од тебе.

и не жању, немају ни спремишта ни амбаре, а ипак их Бог храни. А колико сте ви вреднији од птица! ²⁵ Који од вас, бринући се, може свом животу додати и један једини сат*? ²⁶ Кад не можете ни такву ситницу да учините, зашто се бринете за остало?

²⁷ »Погледајте како расту љиљани: не раде и не преду. А ја вам кажем: ни Соломон у свем свом сјају није био одевен као један од њих. ²⁸ Ако, дакле, Бог тако одева пољску траву – која данас јесте, а сутра се баца у ватру – колико ће више одевати вас, маловерни. ²⁹ Зато немојте да тражите шта ћете јести или шта ћете пити, и не узнемиравајте се бригаама. ³⁰ Јер, све то траже незнабошци овога света. Зна ваш Отац да вам је све то потребно. ³¹ Него, тражите његово Царство, па ће вам се и ово дати.

³² »Не бој се, стадо мало, јер се вашем Оцу свидело да вам дâ Царство. ³³ Продајте своју имовину и дајте као милостињу. Снабдејте се новчаницима који не старе: неисцрпним благом на небу, којем лопов не може да се примакне и које мољац не може да нагризе. ³⁴ Јер, где вам је благо, тамо ће вам бити и срце.«

Будност

(Мт 24,45-51)

³⁵ »Нека вам бедра буду опасана† и нека ваше светилке горе, ³⁶ као онима који чекају да им се господар врати са свадбе, да му одмах отворе када дође и покуца. ³⁷ Благо оним слугама које господар затекне будне када дође. Истину вам кажем: он сам ће се опасати, посадити их за трпезу и

послуживати их. ³⁸ Дошао он у поноћ или касније‡, ако их нађе спремне, благо њима. ³⁹ Али ово знајте: да је домаћин знао у који час ће лопов доћи, не би допустио да му кућа буде обијена. ⁴⁰ И ви будите спремни, јер ће Син човечији доћи у онај час у који га не очекујете.«

⁴¹ »Господе«, упита Петар, »говориш ли ову причу само нама или свима?«

⁴² А Господ рече: »Ко је, дакле, верни и мудри управитељ кога ће господар поставити над својим слугама да им на време даје оброк? ⁴³ Благо оном служи кога његов господар, када дође, нађе да тако чини. ⁴⁴ Истину вам кажем: поставиће га да управља свим његовим имањем.

⁴⁵ »Али, ако тај слуга помисли: ‚Мој господар ће се дуго задржати‘, па почне да туче слуге и слушкиње, и да једе и пије и опија се, ⁴⁶ његов господар ће доћи онога дана када га он не очекује и у час који не зна, па ће га пресећи надвоје и одредити му место међу невернима.

⁴⁷ »Онај слуга који је знао вољу свога господара, а није био спреман, или није поступио по његовој вољи, добиће много батина. ⁴⁸ А онај који није знао, а учинио је нешто што заслужује казну, добиће само мало батина. Ко год је много добио, од њега ће се много и тражити; и коме је много поверено, од њега ће се више захтевати.«

Не мир, него раздор

(Мт 10,34-36)

⁴⁹ »Дошао сам да на земљу бацим огањ, и тако бих желео да је већ упаљен. ⁵⁰ Али, треба крштењем да се

*12:25 *свом животу ... сат* Или: свом стасу додати и један једини лакат.

†12:35 *Нека ... опасана* Или: Обуците се за служење.

‡12:38 *у поноћ или касније* Дословно: за време друге или треће страже.

крстим и тако ми је тешко док се то не заврши. ⁵¹ Мислите ли да сам дошао да на земљу донесем мир? Не, кажем вам, него раздор. ⁵² Од сада ће петоро у истој кући бити раздвојено: троје против двоје и двоје против троје. ⁵³ Поделиће се отац против сина и син против оца, мајка против кћери и кћи против мајке, свекрва против снахе и снаха против свекрве.»

Тумачење знакова времена

(Мт 16,2-3)

⁵⁴ А народу рече: »Када видите да се облак помаља на западу, одмах кажете: „Долази киша“, и тако и буде. ⁵⁵ А када дува јужни ветар, кажете: „Биће врућине“, и тако и буде. ⁵⁶ Лицемери! Знате да тумачите изглед земље и неба, а не знате да протумачите знаке овог времена?»

Нагодба с противником

(Мт 5,25-26)

⁵⁷ »И зашто сами од себе не просуђујете шта је праведно? ⁵⁸ Када са својим противником идеш пред поглавара, потруди се да се с њим нагодиш још на путу, да те не одвуче пред судију, па те судија преда судском службенику, а службеник баци у тамницу. ⁵⁹ Кажем ти: нећеш оданде изаћи док не исплатиш и последњу пару*.»

Покајање или пропаст

13 У то време су тамо били и неки који Исусу испричаше о Галилејцима чију је крв Пилат измешао с њиховим жртвама.

² А он им одговори: »Зар мислите да су ти Галилејци били већи грешници од осталих Галилејаца зато што су

тако страдали? ³ Кажем вам: нису. Али, ако се не покајете, сви ћете тако пропасти. ⁴ Или, шта је са оном осамнаесторицом на које се срушио силоамски торањ и усмртио их? Мислите ли да су они били више криви од свих осталих становника Јерусалима? ⁵ Кажем вам: нису. Али, ако се не покајете, сви ћете тако пропасти.»

Прича о неплодној смокви

⁶ Онда им исприча ову причу: »Имао један човек смокву посађену у свом винограду, па дошао да на њој потражи плода, али га не нађе.

⁷ Тада рече виноградару: „Ево већ три године долазим и тражим плода на овој смокви, али га не налазим. Посеци је. Зашто да слаби земљу.“

⁸ »Господару“, одговори му виноградар, „остави је још ову годину, да око ње окопам и нађубрим, ⁹ па ће можда догодине донети плод. А ако не роди, посеци је.“

Исус исцељује згрчену жену у суботу

¹⁰ Једне суботе је Исус учио народ у некој синагоги. ¹¹ А тамо је била и једна жена која је осамнаест година имала духа који је изазивао болест. Била је згрчена и никако није могла да се сасвим исправи.

¹² Када ју је Исус видео, позва је к себи, па јој рече: »Жено, ослобођена си своје болести.«

¹³ Онда положи руке на њу, и она се одмах исправи и поче да слави Бога.

¹⁴ А старешина синагоге је био огорчен што Исус лечи у суботу, па рече народу: »Има шест дана када се

*12:59 последњу пару Дословно: последњи лептон; лептон је био новчић најмање вредности.

ради. Зато у те дане долазите да се лечите, а не у суботу.»

¹⁵ Тада му Господ рече: »Лицемери! Зар сваки од вас не одвезује свога вола или магарца од јасала у суботу и не изводи га да га напоји? ¹⁶ Па зар ову Авраамову кћер, коју је Сатана осамнаест година држао везану, није требало ослободити тих окова у дан суботњи?»

¹⁷ Када је то рекао, сви његови противници се постидеше, а сав народ се радовао због свих дивних дела која је учинио.

Приче о зрну горушице и квасцу

(*Мт 13,31-33; Мк 4,30-32*)

¹⁸ Тада рече: »Чему је слично Божије царство? С чим да га упоредим?

¹⁹ Слично је зрну горушице које је човек узео и посејао у свом врту, а оно изникло и развило се у дрво и птице се гнездиле у његовим гранама.»

²⁰ А онда опет рече: »С чим да упоредим Божије царство? ²¹ Слично је квасцу који је жена узела и измешала га са три сате* брашна док све није ускисло.»

Уска врата

(*Мт 7,13-14, 21-23*)

²² Путујући у Јерусалим, пролазио је кроз градове и села и учио народ.

²³ Неко му рече: »Господе, хоће ли се само мало њих спасти?»

А он им рече: ²⁴ »Свим силама се потрудите да уђете кроз уска врата. Јер, кажем вам: многи ће настојати да уђу, али неће моћи. ²⁵ Када господар куће устане и закључа врата, стајаћете напољу и куцати на врата, говорећи: »Господару, отвори нам!»

»А он ће вам одговорити: »Не знам ни ко сте ни одакле сте.»

²⁶ »Јели смо и пили с тобом, рећи ћете му ви, а ти си учио народ на нашим улицама.»

²⁷ »А он ће вам рећи: »Не знам ни ко сте ни одакле сте. Одлазите од мене, сви ви који чините неправду.»

²⁸ »И биће плач и шкргут зуба када у Божијем царству угледате Авраама, Исаака, Јакова и све пророке, а вас избаце напоље. ²⁹ Људи ће долазити са истока и запада, са севера и југа, и лећи за трпезу у Божијем царству. ³⁰ И знајте, има последњих који ће бити први, и има првих који ће бити последњи.»

Прекор Јерусалиму

(*Мт 23,37-39*)

³¹ У то време му приђоше неки фарисеји и рекоше: »Иди одавде на неко друго место, јер Ирод хоће да те убије.»

³² А он им рече: »Идите и реците тој лисици: »Ево, истерујем демоне и исцељујем данас и сутра, а трећег дана ћу довршити дело.« ³³ Али, данас, сутра и прекосутра треба да путујем, јер не приличи пророку да погине ван Јерусалима.

³⁴ »Јерусалиме, Јерусалиме, ти који убијаш пророке и каменујеш оне који су ти послани! Колико пута сам хтео да скупим твоју децу као квочка своје пилиће под крила, али нисте хтели. ³⁵ Ево, кућа вам остаде пуста. Кажем вам: нећете ме више видети све док не будете рекли: »Благословен онај који долази у име Господа.«†»

* 13:21 *три сате* Око 22 литра.

† 13:35 Пс 118,26

Излечење оболелога од водене болести

14 Када је једне суботе Исус отишао у кућу неког фарисејског поглавара да једе, на њега су будно пазили. ²А тамо је, испред њега, био човек који је патио од водене болести.

³Исус упита учитеље закона и фарисеје: »Сме ли се суботом лечити или не?«

⁴А они су ћутали.

Тада он узме и излечи оног човека и отпусти га, ⁵па их упита: »Ако неком од вас син или во упадне у бунар у дан суботњи, зар га нећете одмах извући?«

⁶А они нису знали шта да кажу на то.

Прво и последње место

⁷Гледајући како гости за себе бирају почасна места, исприча им ову причу: ⁸»Када те неко позове на свадбу, не седај на почасно место, јер је можда позван неко угледнији од тебе, ⁹па ће онај који је позвао и тебе и њега доћи и рећи ти: ‚Уступи своје место овоме.‘ Тада ћеш, постиђен, морати да седнеш на последње место. ¹⁰Него, када те позову, иди и седи на последње место, тако да ти домаћин, када дође, каже: ‚Пријатељу, помери се нависше.‘ Тако ће ти бити указана част пред свима који су с тобом за трпезом. ¹¹Јер, биће понижен сваки онај ко самога себе уздиже, а узвишен ко самога себе понизује.«

¹²Онда рече оном који га је позвао: »Када спремаш ручак* или вечеру, не зови своје пријатеље, ни своју браћу,

ни рођаке, ни богате суседе, јер ће и они тебе позвати и тако ти узвратити. ¹³Него, када спремаш гозбу, позови сиромаше, кљасте, хrome, слепе ¹⁴– и благо теби. Јер, иако они немају чиме да ти узврате, биће ти узвраћено о васкрсењу праведних.«

Прича о великој вечери

(Мм 22,1-10)

¹⁵Када је то чуо један од оних за трпезом, рече му: »Благо оном ко буде јео хлеб у Божијем царству!«

¹⁶А Исус му рече: »Један човек спремио велику вечеру и позвао много људи. ¹⁷Када је било време да вечера почне, посла он свога слугу да званицама каже: ‚Дођите, јер све је већ спремно.‘

¹⁸»А они сви одреда почеше да се изговарају. Први му рече: ‚Купио сам њиву и морам да идем да је видим. Молим те, извини ме.‘

¹⁹»Купио сам пет јармова волова‘, рече други, ‚и баш сам пошао да их испробам. Молим те, извини ме.‘

²⁰»Трећи рече: ‚Оженио сам се и зато не могу да дођем.‘ ²¹Слуга се врати и то јави свом господару. Тада се господар куће разгневи, па рече слуги: ‚Брзо изађи на градске улице и сокаке и доведи сиромаше, кљасте, слепе и хrome!‘

²²»Господару‘, рече му слуга, ‚учињено је како си наредио, али још има места.‘

²³»Тада господар рече слуги: ‚Изађи на друмове и дуж плотова, па их натерај да дођу, да ми се кућа напуни. ²⁴Јер, кажем ти: ниједан од оних који су позвани неће окусити моју вечеру!«

*14:12 **ручак** Или: доручак.

Потпуна преданост Исусу

(Мт 10,37-38)

²⁵Са Исусом је путовао силан народ.

Он се окрену према њима, па рече: ²⁶»Ко дође к мени, а не мрзи свога оца и мајку, жену и децу, браћу и сестре, па и сам свој живот, не може да буде мој ученик. ²⁷Ко не носи свој крст и не иде за мном, не може да буде мој ученик.

²⁸»Који од вас, када хоће да зида кулу, прво не седне и не израчуна трошкове, да види има ли довољно да је доврши? ²⁹Иначе би можда положио темељ, а не би могао да је доврши, па би га сви који би то видели исмејали ³⁰говорећи: „Овај је почео да гради, али није могао да доврши.“

³¹»Или, који цар, када крене да поведе рат против другог цара, прво не седне и не размотри може ли се са својих десет хиљада супротставити оном који против њега иде са двадесет хиљада. ³²Па, ако не може, онда ће, док је онај још далеко, послати изасланике и замолити за мир. ³³Тако, дакле, ниједан од вас који се не одрекне свега што има, не може да буде мој ученик.«

Бљутава со

(Мт 5,13; Мк 9,50)

³⁴»Со је добра. Али, ако со обљутави, чиме ће се зачинити? ³⁵Није добра ни за земљу, ни за ђубриво, него се избацује напоље. Ко има уши да чује, нека чује.«

Прича о изгубљеној овци

(Мт 18,12-14)

15 Око Исуса су се окупљали сви цариници и грешници да га

чују, ²па фарисеји и учитељи закона почеше да гунђају, говорећи: »Овај прима грешнике и једе с њима!«

³Тада им Исус исприча ову причу: ⁴»Који од вас, ако има сто оваца, па једну изгуби, не оставља оних деведесет девет у дивљини и не иде за изгубљеном док је не нађе? ⁵А кад је нађе, радосно је стави на рамена, ⁶па кад стигне кући, позива пријатеље и суседе и каже им: „Радујте се са мном! Нашао сам своју изгубљену овцу!“ ⁷Кажем вам: тако ће и на небу бити већа радост због једног грешника који се покаје него због деведесет девет праведника, којима покајање није потребно.«

Прича о изгубљеној драхми

⁸»Или, која жена, када има десет драхми*, па једну изгуби, не пали светиљку и не чисти кућу и не тражи пажљиво док је не нађе? ⁹А кад је нађе, позива пријатељице и суседе и каже: „Радујте се са мном! Нашла сам новчић који сам изгубила!“ ¹⁰Тако, кажем вам, настаје и радост пред Божијим анђелима због једног грешника који се покаје.«

Прича о изгубљеном сину

¹¹Онда рече: »Један човек имао два сина. ¹²Млађи од њих рече оцу: „Оче, дај ми део имања који ми припада.“ И он им подели имање.

¹³»После неколико дана, млађи син узео свој део и оде у далеку земљу, где протраћи сав свој иметак живећи разуздано. ¹⁴Када је све потрошио, у тој земљи завлада велика глад и он поче да оскудева. ¹⁵Зато оде и запосли се код једног грађанина оне земље, а овај га посла на своја поља да чува свиње. ¹⁶Жудео је да напуни

* 15:8 десет драхми Једна драхма је имала вредност једне наднице.

стомак рогачима које су свиње јеле, али му их нико није давао.

¹⁷»Тада дође к себи, па рече: ,Колики најамници мога оца имају хлеба у изобиљу, а ја овде умирем од глади! ¹⁸Спремићу се и отићи своме оцу, па га замолити: »Оче, згрешио сам против неба и против тебе. ¹⁹Нисам више достојан да се зовем твој син. Прими ме као једног од својих најамника.«

²⁰»И он се спреми и пође своме оцу. А док је још био далеко, његов отац га угледа и сажали се, па потрча, загрли га и пољуби.

²¹»,Оче', рече му син, ,згрешио сам против неба и против тебе. Нисам више достојан да се зовем твој син.«

²²»Али отац рече својим слугама: ,Брзо изнесите најлепши огртач и обуците му га. Ставите му прстен на руку и обућу на ноге. ²³Донесите угојено теле и закољите га, па да једемо и да се веселимо. ²⁴Јер, овај мој син је био мртав, и оживе! Био је изгубљен, и нађен је!« И почеше да се веселе.

²⁵»А његов старији син био је на пољу. Када се на повратку приближио кући, зачу свирку и играње, ²⁶па позва једног слугу и упита га шта се дешава.

²⁷»,Твој брат је дошао', рече му слуга, ,и твој отац је заклао угојено теле зато што га је дочекао живог и здравог.«

²⁸»Он се наљути и не хтеде да уђе. Тада изађе његов отац и поче да га наговара. ²⁹Али он одговори оцу: ,Ето, толико година сам ти служио и никад нисам прекршио твоје заповести, а ти ми никад ни јаре ниси дао да се провеселим са пријатељима!

³⁰А кад је дошао овај твој син, који је твој иметак проћердао са блудницама, за њега си угојено теле заклао!«

³¹»,Сине мој', рече му отац, ,ти си увек са мном и све што имам, твоје је. ³²Али, треба да се веселимо и да се радујемо. Јер, овај твој брат је био мртав, и оживе, и био је изгубљен, и нађен је.«

Прича о непоштеном управитељу

16 Исус рече ученицима: »Био један богат човек чијег су управитеља оптужили да расипа његову имовину.

²»Он га позва и упита: ,Шта то чујем о теби? Положи рачун о свом управљању, јер више не можеш да будеш управитељ.«

³»А управитељ рече у себи: ,Шта да радим? Господар ми одузима посао управитеља. Нисам довољно снажан да копам, а срамота ме да просим. ⁴Знам шта ћу: учинићу тако да ће ме људи примати у кућу и кад више не будем управитељ.«

⁵»Тада, једног по једног, позва све дужнике свога господара.

»,Колико дугујеш мом господару?« упита првог.

⁶»,Сто бата* маслиновог уља', одговори овај.

»А он му рече: ,Узми своју обвезницу, па брзо седи и напиши педесет.«

⁷»Затим упита другог: ,Колико ти дугујеш?«

»,Сто кора† жита', одговори овај.

»А он му рече: ,Узми своју обвезницу и напиши осамдесет.«

⁸»И господар похвали непоштеног управитеља, јер је сналажљиво

*16:6 *Сто бата* Око 3.000 литара.

†16:7 *Сто кора* Око 35.000 литара.

поступио. Синови овога света сналажљивији су са својим него синови светлости. ⁹ Кажем вам: начините себи пријатеље помоћу непоштног богатства, да би вас, када оно нестане, примили у вечне станове*.

¹⁰ »Ко је поуздан у најмањем, поуздан је и у великом. А ко је непоштен у најмањем, непоштен је и у великом. ¹¹ Ако, дакле, нисте били поуздани у непоштеном богатству, ко ће вам поверити истинско богатство? ¹² И ако нисте били поуздани у туђем, ко ће вам дати ваше?

¹³ »Ниједан слуга не може да служи двојици господара. Јер, или ће једнога мрзети, а другога волети; или ће једноме бити привржен, а другога презирати. Не можете служити и Богу и богатству†.«

Закон и Божије царство

¹⁴ А све су то слушали фарисеји, који су волели новац, па су му се ругали.

¹⁵ Зато им Исус рече: »Ви се пред људима претварате да сте праведни, али Бог познаје ваше срце. Оно што је на високој цени међу људима, у Божијим очима је одвратно.

¹⁶ »Закон и Пророци су били до Јована. Од тада се проповеда еванђеље о Божијем царству и свако насилно у њега улази. ¹⁷ Али, лакше је да небо и земља прођу, него да пропадне иједна цртица из Закона.«

Развод

¹⁸ »Ко се разведе од своје жене и ожени се другом, чини прељубу. И ко се ожени разведеном, чини прељубу.«

Богаташ и Лазар

¹⁹ »Био један богат човек који се облачио у пурпур и танко платно и сваког дана уживао у раскоши. ²⁰ А пред његовом капијом лежао је један сиромаш по имену Лазар, сав у чиревима, ²¹ и жудео да напуни стомак оним што је падало са богаташеве трпезе. Чак су и пси долазили и лизали му чиреве.

²² »Када је сиромаш умро, анђели га однеше у Авраамово наручје. А умре и богаташ и би сахрањен. ²³ У Подземљу‡, где је лежао у мукама, подиже поглед и у даљини угледа Авраама, и Лазара у његовом наручју, ²⁴ па повика: ,Оче Аврааме, смилуј ми се и пошаљи Лазара да умочи врх свога прста у воду и расхлади ми језик, јер се страшно мучим у овом пламену!‘

²⁵ »Синко‘, рече му Авраам, ,сети се да си за живота примио своја добра, а Лазар зла. Он се сада овде теши, а ти си у страшним мукама. ²⁶ Осим тога, између вас и нас постављена је велика провалија, па они који желе одавде да пређу к вама, не могу, нити ко од вас може да пређе овамо.‘

²⁷ »Онда те молим, оче‘, рече богаташ, ,пошаљи га у кућу мога оца, ²⁸ јер имам петорицу браће. Нека их опомене, да и они не дођу у ово мучилиште.‘

*16:9 станове Дословно: шаторе.

†16:13 богатству Дословно: мамону; реч »мамон« на арамејском језику значи »богатство«; иста реч је употребљена и у 9. стиху.

‡16:23 Подземљу Дословно: Хаду.

²⁹»Али Авраам рече: ,Имају Мојсија и Пророке. Нека њих слушају.‘

³⁰»Не, оче Аврааме‘, рече богаташ, ,него, ако им дође неко од мртвих, они ће се покајати.‘

³¹»Ако не слушају Мојсија и Пророке‘, рече Авраам, ,неће их уверити ни да неко устане из мртвих.‘«

Грех, вера, дужност

(Мт 18,6-7, 21-22; Мк 9,42)

17 Исус рече својим ученицима: »Саблазни морају да дођу, али тешко оном по коме дођу. ²Боље би му било да му се око врата обеси млински камен и да га баце у море него да саблазни иједнога од ових малених. ³Чувајте се!

»Ако твој брат згреши, укори га, па ако се покаје, опрости му. ⁴И ако седам пута на дан згреши против тебе и седам пута ти дође и каже: ,Кајем се‘, опрости му.«

⁵Тада апостоли рекоше Господу: »Увећај нашу веру.«

⁶А Господ рече: »Када бисте имали веру као зрно горушице, могли бисте рећи овом дуду: ,Ишчупај се с кореном и посади се у море‘, и он би вас послушао.

⁷»Који од вас, када има слугу који оре или чува овце, па се овај врати с поља, каже: ,Дођи одмах и седи да једеш?‘ ⁸Зар му не каже: ,Спреми ми вечеру, па се опаши* и послужи ме док једем и пијем. А после можеш и ти да једеш и пијеш?‘ ⁹Да ли он захваљује слуги што је учинио оно што му је наређено? ¹⁰Тако и ви, када учините све што вам је наређено, треба да кажете: ,Ми смо некорисне

слуге. Учинили смо само оно што смо били дужни да учинимо.‘«

Очишћење десеторице губаваца

¹¹Док је Исус путовао у Јерусалим, пролазио је између Самарије и Галилеје. ¹²Када је улазио у једно село, сусрете га десет губавих људи, који стадоше подаље ¹³и повикаше: »Исусе, Учитељу, смилуј нам се!«

¹⁴Када их је видео, рече им: »Идите и покажите се свештеницима.«

И док су још ишли, очистите се.

¹⁵Један од њих, када је видео да је излечен, врати се, славећи Бога на сав глас, ¹⁶и паде ничице Исусу пред ноге и захвали му. А био је Самарићанин.

¹⁷Исус рече: »Зар се нису сва десеторица очистила? Где су остала деветорица? ¹⁸Зар се међу њима не нађе ниједан да се врати да да славу Богу, него само овај туђинац?«

¹⁹Онда му рече: »Устани и иди. Твоја вера те је излечила.«

Долазак Божијег царства

(Мт 24,23-28, 37-41)

²⁰Једном када су га фарисеји питали када ће доћи Божије царство, Исус им одговори: »Божије царство не долази као нешто што се види. ²¹Људи неће моћи да кажу: ,Ево га овде!‘ ни: ,Ево га онде!‘, јер Божије царство је у вама†.«

²²А ученицима рече: »Долази време када ћете жудети да видите само један дан Сина човечијега, али га нећете видети. ²³А људи ће вам говорити: ,Ево га онде!‘ или: ,Ево га овде!‘ Не идите онамо и не јурите за њима. ²⁴Јер, као што муња, када севне, обасја небо од једног краја до другог, тако ће бити и са Сином

***17:8 опаши** Или: обуци за служење.

†**17:21 у вама** Или: међу вама.

човечијим на његов дан. ²⁵Али он прво мора много да препати и овај нараштај мора да га одбаци.

²⁶»Као што је било у Нојево време, тако ће бити и у дане Сина човечијега. ²⁷Људи су јели и пили, женили се и удавали, све до дана када је Ноје ушао у ковчег. Онда је дошао потоп и све их уништио. ²⁸Биће и као што је било у Лотове дане: људи су јели и пили, куповали и продавали, садили и градили. ²⁹А оног дана кад је Лот изашао из Содоме, горући сумпор заплушта с неба и све их уништи.

³⁰»Тако ће бити и онога дана када се појави Син човечији. ³¹Ако се неко тога дана затекне на крову, а ствари су му у кући, нека не силази да их узме. И ко се затекне у пољу, нека се не враћа. ³²Сетите се Лотове жене! ³³Ко покуша да сачува свој живот, изгубиће га, а ко изгуби свој живот, сачуваће га. ³⁴Кажем вам: те ноћи биће двоје у једној постелји – једно ће се узети, а друго оставити. ³⁵Две жене ће заједно млети жито – једна ће се узети, а друга оставити.« ³⁶*

³⁷»Где то, Господе?« упиташе га.

А он им рече: »Где буде лешина, тамо ће се окупити и лешинари.«

Прича о упорној удовици

18 Онда им исприча и причу да увек треба да се моле и да не посустају. ²»У неком граду живео један судија«, рече. »Није се бојао Бога и није марио за људе. ³А у том граду је била и једна удовица која је стално долазила к њему, говорећи: ‚Одбрани ме од мога противника.‘ ⁴Он то неко време није хтео, али касније рече себи: ‚Иако се не бојим

Бога и не марим за људе, ипак ћу да одбраним ову удовицу ⁵зато што ми досађује, да ме на крају не изнури својим долажењем.‘«

⁶Тада Господ рече: »Чули сте шта каже неправедни судија. ⁷Па зар неће Бог одбранили своје изабране, који дању и ноћу вапију к њему? Зар ће одуговлачити да их услиши? ⁸Кажем вам: одбраниће их, и то брзо. Само, хоће ли Син човечији, када дође, наћи веру на земљи?«

Прича о фарисеју и царинику

⁹А онима који су били убеђени да су праведни, а све остале ниподаштавали, исприча ову причу: ¹⁰»Двојица су отишла у Храм да се помоле. Један је био фарисеј, а други цариник. ¹¹Фарисеј је стајао и овако се молио у себи†: ‚Боже, хвала ти што нисам као остали људи – разбојници, неправедници, прељубници – или као овај цариник. ¹²Постим два пута недељно и дајем десетак од свега што стекнем.‘

¹³»А цариник је стајао подаље и ни поглед није хтео да подигне ка небу, него се ударао у груди и говорио: ‚Боже, смилуј се мени, грешнику!‘

¹⁴»Кажем вам: он, а не онај други, отишао је кући оправдан. Јер, ко самога себе уздиже, биће понижен; а ко самога себе понизује, биће узвишен.«

Исус и деца

(Мт 19,13-15; Мк 10,13-16)

¹⁵Људи су му доносили и малу децу да их дотакне, а када су ученици то видели, изгрдише их.

*17:36 У неким рукописима стоји: ³⁶ Двојица ће бити у пољу – један ће се узети, а други оставити.

†18:11 у себи Или: за себе.

¹⁶ Али Исус их позва к себи, па рече: »Пустите децу да долазе к мени и не спречавајте их, јер таквима припада Божије царство. ¹⁷ Истину вам кажем: ко не прихвати Божије царство попут малог детета, неће ући у њега.«

Богати поглавар

(*Мт 19,16-30; Мк 10,17-31*)

¹⁸ Један поглавар га упита: »Добри учитељу, шта да учиним да наследим вечни живот?«

¹⁹ »Зашто ме називаш добрим?« одврати Исус. »Нико није добар осим једнога – Бога. ²⁰ Заповести знаш: Не чини прељубу, Не убиј, Не укради, Не сведочи лажно, Поштуј свога оца и мајку.*«

²¹ А он рече: »Свега тога сам се држао од детињства.«

²² Када је Исус то чуо, рече му: »Још једно ти недостаје: продај све што имаш и подели сиромасима, па ћеш имати благо на небу. Тада хајде за мном.«

²³ Али, када је то поглавар чуо, силно се ражалости, јер је био веома богат.

²⁴ Када је Исус видео да се овај ражалостио, рече: »Како је тешко имућнима да уђу у Божије царство. ²⁵ Лакше је камили да прође кроз иглене уши него богаташу да уђе у Божије царство.«

²⁶ А они који су то чули рекоше: »Па ко може да се спасе?«

²⁷ »Оно што је немогуће људима«, рече он, »могуће је Богу.«

²⁸ Тада Петар рече: »Ево, ми смо све оставили и пошли за тобом.«

²⁹ »Истину вам кажем«, рече Исус, »нема ниједнога који је ради Божијег царства оставио кућу, или жену, или

браћу, или родитеље, или децу, ³⁰ а да неће добити многоструко више у ово време, а у будућем свету вечни живот.«

Исус трећи пут предказује своју смрт и васкрсење

(*Мт 20,17-19; Мк 10,32-34*)

³¹ Онда одведе Дванаесторицу на страну, па им рече: »Ево, кренули смо у Јерусалим и све што су пророци написали о Сину човечијем, испуниће се. ³² Предаће га незнабошцима и ругати му се, злостављати га, плувати, ³³ избичевати и убити, а он ће трећег дана васкрснути.«

³⁴ Али они ништа од тога не разумеше. Значење тих речи било им је скривено, па нису знали о чему говори.

Исус враћа вид слепом просјаку

(*Мт 20,29-34; Мк 10,46-52*)

³⁵ Када се Исус приближио Јерихону, поред пута је седео један слеп човек и просио.

³⁶ Чувши да народ пролази, упита шта се дешава, ³⁷ а они му рекоше: »Пролази Исус Назарећанин.«

³⁸ Он повика: »Исусе, Сине Давидов, смилуј ми се!«

³⁹ Они што су ишли напред опоменуше га да ућути, али он је још више викао: »Сине Давидов, смилуј ми се!«

⁴⁰ Тада Исус стаде и нареди да му га доведу, а када се овај приближио, упита га: ⁴¹ »Шта хоћеш да учиним за тебе?«

»Господе«, одговори он, »да прогледам.«

⁴² А Исус му рече: »Прогледај! Твоја вера те је излечила.«

* 18:20 2. Мојс 20,12-16; 5. Мојс 5,16-20

⁴³И овај одмах прогледа и пође за Исусом, славећи Бога. А видео је то и сав народ и славио Бога.

Цариник Закеј

19 Онда Исус уђе у Јерихон. Док је пролазио кроз град, ² главни цариник по имену Закеј, богат човек, ³ покушавао је да види ко је то Исус, али није могао од народа, јер је био ниског раста. ⁴ Он зато отрча напред и попе се на једну дивљу смокву, да види Исуса, јер је требало да он онуда прође.

⁵ Када је стигао до тог места, Исус подиже поглед и рече му: »Закеје, сместа сићи, јер данас треба да одседнем у твојој кући.«

⁶ И овај сместа сиђе и с радошћу прими Исуса.

⁷ Сви су то видели, па почеше да гунђају, говорећи: »Код грешника је ушао да се одмори!«

⁸ Закеј стаде и рече Господу: »Ево, Господе, пола своје имовине поделићу сиромасима. А ако сам од некога нешто изнудио, вратићу четвороструко.«

⁹ Тада му Исус рече: »Данас је у ову кућу дошло спасење, пошто је и овај човек Авраамов син. ¹⁰ Јер, Син човечији је дошао да потражи и спасе изгубљено.«

Прича о десет мина

(Мт 25,14-30)

¹¹ Док су они ово слушали, он им исприча једну причу, зато што је био близу Јерусалима, а они су сматрали да ће се Божије царство појавити одмах.

¹² Он рече: »Један човек племенитог рода отишао у далеку земљу да га поставе за цара, па да се врати. ¹³ Он

позва десет својих слугу и сваком од њих даде десет мина*, па рече: ,Послужте с овим док се не вратим.«

¹⁴ »А његови поданици су га мрзели, па за њим послаше изасланике да кажу: ,Нећемо да нам он буде цар.«

¹⁵ »Када се вратио кући, пошто су га поставили за цара, нареди да му позову оне слуге којима је дао новац, да види колику добит су остварили.

¹⁶ »Тада дође први и рече: ,Господару, твоја мина је донела још десет мина.«

¹⁷ »А он му одврати: ,Добро, добри слуго. Зато што си био поуздан у најмањем, имаћеш власт над десет градова.«

¹⁸ »Онда дође други слуга и рече: ,Господару, твоја мина је донела још пет мина.«

¹⁹ »А он му рече: ,Ти ћеш имати власт над пет градова.«

²⁰ »Дође и трећи слуга и рече: ,Господару, ево твоје мине коју сам чувао сакривену у убрису. ²¹ Бојао сам те се, јер си строг човек. Узимаш оно што ниси оставио и жањеш оно што ниси посејао.«

²² »Зли слуго, рече му господар, по твојим речима ћу ти судити! Кажеш да си знао да сам строг човек, да узимам оно што нисам оставио и да жањем оно што нисам посејао. ²³ Зашто онда ниси уложио мој новац код мењача? Тада бих га, по повратку, подигао с каматом.«

²⁴ »А присутнима рече: ,Узмите ту мину од њега и дајте је оном који има десет мина.«

²⁵ »Господару, рекоше му они, па он већ има десет мина.«

²⁶ »Кажем вам, одврати господар, оном ко има, даће се још, а оном ко нема, одузеће се и оно што има. ²⁷ А

* 19:13 десет мина Једна мина је имала вредност три месечне зараде.

оне моје непријатеље који нису хтели да им будем цар, доведите овамо и преда мном их погубите.«

Исус улази у Јерусалим

(Мт 21,1-11; Мк 11,1-11; Јн 12,12-19)

²⁸ Пошто је ово изговорио, настави пут идући ка Јерусалиму.

²⁹ Када се приближио Витфаги и Витанији, код горе која се зове Маслинска, посла двојицу својих ученика, рекавши им: ³⁰ »Идите у ово село пред вама. Када уђете у њега, наћи ћете привезано магаре на коме још ниједан човек није јахао. Одвежите га и доведите овамо. ³¹ А ако вас неко упита: „Зашто га одвезујете“, реците му: „Потребно је Господу.“

³² И они који су били послани, одоше и нађоше све како им је рекао.

³³ А док су одвезивали магаре, упиташе их његови власници: »Зашто одвезујете магаре?«

³⁴ »Потребно је Господу«, одговорише им они, ³⁵ и одведоше га Исусу. Онда преко магарега пребацише своје огртаче, па на њега посадише Исуса. ³⁶ И док је он путовао даље, народ је простирао своје огртаче по путу.

³⁷ Када се приближио месту где се силази са Маслинске горе, све мноштво ученика поче радосно и из свега гласа да хвали Бога за сва чуда која су видели, ³⁸ говорећи:

»Благословен цар који долази у име Господа!«^{*}

Мир на небу и слава на висини!«

³⁹ »Учитељу«, рекоше му неки фарисеји из народа, »изгрди своје ученике!«

⁴⁰ »Кажем вам«, одговори он, »ако они буду ћутали, камење ће викати.«

Јадиковка над Јерусалимом

⁴¹ Када се приближио граду и угледао га, заплака над њим, ⁴² говорећи: »Када би и ти овога дана знао шта ти доноси мир! Али то је сада сакривено од твојих очију. ⁴³ Снаћи ће те дани када ће те твоји непријатељи окружити опкопом и опколити те и притеснити са свих страна. ⁴⁴ И сравниће са земљом тебе и твоју децу у теби и неће у теби оставити ни камен на камену, јер ниси препознао време када те је походио Бог.«

Исус у Храму

(Мт 21,12-17; Мк 11,15-19; Јн 2,13-22)

⁴⁵ Онда Исус уђе у Храм и поче да избацује продавце из њега, ⁴⁶ говорећи им: »Записано је: „Мој дом ће бити дом молитве“[†], а ви сте од њега направили јазбину разбојничку![‡]«

⁴⁷ Потом је сваког дана учио народ у Храму. А првосвештеници, учитељи закона и поглавари народа желели су да га убију, ⁴⁸ али нису могли да нађу начин како да то учине, јер га је народ веома пажљиво слушао.

Одакле Исусу власт?

(Мт 21,23-27; Мк 11,27-33)

20 Док је једног дана учио народ у Храму и проповедао еванђеље, приђоше му првосвештеници и учитељи закона са старешинама, ² па му рекоше: »Кажи нам, којом влашћу ово чиниш или ко ти је дао ту власт?«

* 19:38 Пс 118,26

† 19:46 Мој дом ... молитве Ис 56,7

‡ 19:46 јазбину разбојничку Јер 7,11

³»И ја ћу вас нешто упитати«, одврати он. »Кажите ми: ⁴да ли је Јованово крштење било са неба или од људи?«

⁵А они почеше о томе да расправљају међу собом говорећи: »Ако кажемо: ‚Са неба‘, он ће рећи: ‚Зашто му нисте веровали?‘ ⁶А ако кажемо: ‚Од људи‘, народ ће нас каменовати, јер је убеђен да је Јован био пророк.«

⁷Зато му одговорише: »Не знамо одакле је било.«

⁸Тада им Исус рече: »Онда ни ја вама нећу рећи којом влашћу ово чиним.«

Прича о виноградарима

(Мт 21,33-46; Мк 12,1-12)

⁹Исус затим поче народу да прича ову причу: »Један човек засадио виноград, изнајмио га неким виноградарима, па отпутовао на дуже време. ¹⁰У време бербе посла он једног слугу виноградарима да му дају део виноградских плодова. Али виноградарима га претукоше и отераше празних руку. ¹¹Онда посла другог слугу, али и њега претукоше, извргоше руглу и отераше празних руку. ¹²Он посла и трећег, али и њега израњавише и избацише.

¹³»Тада власник винограда рече: ‚Шта да радим? Послаћу свог вољеног сина, можда ће њега поштовати.‘

¹⁴»Али, када су га виноградарима угледали, почеше да расправљају међу собом говорећи: ‚Ово је наследник. Хајде да га убијемо, па ће наследство бити наше.‘ ¹⁵И избацише га из винограда и убише.

»Шта ће им, дакле, урадити господар винограда? ¹⁶Доћи ће и

побити те виноградаре, а виноград дати другима.«

Када су људи то чули, рекоше: »Далеко било!«

¹⁷А Исус их погледа, па рече: »Шта онда значи оно што је записано: ‚Камен који градитељи одбацише постаде камен угаони?‘*

¹⁸И ко год падне на тај камен, смрскаће се, а на кога он падне, здружиће га.«

¹⁹А учитељи закона и првосвештеници тражили су начин да га сместа ухвате, јер су знали да је ову причу испричао о њима. Али бојали су се народа.

Плаћање пореза цару

(Мт 22,15-22; Мк 12,13-17)

²⁰Помно су на њега пазили и слали доушнике, који су се претварали да су искрени, како би га ухватили у речи и предали га намесниковој сили и власти.

²¹Ови су га испитивали, говорећи: »Учитељу, знамо да исправно говориш и учиш народ, и да не гледаш ко је ко, него да учиш Божијем путу у складу са истином. ²²Да ли је право да цару дајемо порез или није?«

²³Али Исус им, прозревши њихово лукавство, рече: ²⁴»Покажите ми динар. Чији лик и натпис носи?«

²⁵»Царев«, рекоше они.

А он им рече: »Дајте, дакле, цару цареву, а Богу Божије.«

²⁶И они нису могли пред народом да га ухвате у речи, него заћуташе, задивљени његовим одговором.

*20:17 Пс 118,22

Васкрсење мртвих

(Мт 22,23-33; Мк 12,18-27)

²⁷ Тада му приђоше неки садужеји, који кажу да нема васкрсења, па га упиташе: ²⁸ »Учитељу, Мојсије нам је написао да ако неком умре брат који има жену, а нема деце, онда његов брат треба да се ожени том женом и подигне потомство своме брату. ²⁹ Била су тако седморица браће. Први се оженио и умро без деце. ³⁰ Онда се други, ³¹ па трећи брат оженио том женом. Тако су сва седморица умрла не оставивши деце. ³² На крају је умрла и жена. ³³ Чија ће, дакле, о васкрсењу она бити жена, пошто је била удата за седморицу?»

³⁴ Тада им Исус рече: »Људи овога света жене се и удају, ³⁵ а они који су достојни да буду на оном свету и васкрсну из мртвих, неће се ни женити ни удавати. ³⁶ И више не могу да умру, јер су као анђели. Они су Божија деца, пошто су деца васкрсења. ³⁷ А да мртви васкрсавају, то је и Мојсије показао када у одломку о грму Господа зове Богом Авраамовим, Богом Исааковим и Богом Јаковљевим.* ³⁸ Бог није Бог мртвих, него живих, јер њему су сви живи.«

³⁹ »Учитељу«, рекоше неки учитељи закона, »добро си рекао!«

⁴⁰ И нико се више није усуђивао да га нешто пита.

Чији је Христос син?

(Мт 22,41-46; Мк 12,35-37)

⁴¹ Тада им рече: »Како то да се говори да је Христос Давидов син?

⁴² Сам Давид каже у Књизи псалама:

,Рече Господ моме Господу:

седи ми здесна

⁴³ док од твојих непријатеља

не начиним подножје за твоје ноге.[†]

⁴⁴ Давид га, дакле, зове Господом.

Како онда он може да му буде син?»

Упозорење против учитеља закона

(Мт 23,1-36; Мк

12,38-40; Лк 11,37-54)

⁴⁵ Док је сав народ слушао, он рече својим ученицима: ⁴⁶ »Чувајте се учитеља закона. Они радо иду у дугим огртачима и воле да их поздрављају на трговима, да имају прва седишта у синагогама и почасна места на гозбама. ⁴⁷ Они прождиру удовичке куће и размеђу се дугим молитвама. Такви ће бити најстроже кажњени.«

Удовичин прилог

(Мк 12,41-44)

21 Исус подиже поглед и угледа богаташе како стављају своје дарове у храмску ризницу.

² А виде и једну сиромашну удовицу како ставља два лептона[‡], ³ па рече: »Истину вам кажем: ова сиромашна удовица је ставила више од свих осталих. ⁴ Јер, сви они су ставили дарове од свога вишка, а она је од своје сиротиње ставила све што је имала за живот.«

Исус предсказује уништење Храма

(Мт 24,1-2; Мк 13,1-2)

⁵ Док су неки говорили о Храму – како је украшен лепим камењем и заветним даровима – Исус рече: ⁶ »Доћи ће време када од овога што гледате неће остати ни камен на камену који неће бити разваљен.«

*20:37 в. 2. Мојс 3,6.

†20:43 Пс 110,1

‡21:2 два лептона Лептон је био новчић најмање вредности.

Знаци и прогони

(Мт 24,3-14; Мк 13,3-13)

⁷»Учитељу«, упиташе га они, »када ће то бити? И који ће знак показати да ће се то десити?«

⁸А он рече: »Пазите да вас не заведу. Јер, многи ће доћи у моје име и рећи: „Ја сам“ и: „Примакао се час.“ Не идите за њима ⁹и не плашите се када чујете за ратове и побуне. Јер, прво то треба да се догоди, али није одмах крај.«

¹⁰Онда им рече: »Народ ће се дићи против народа и царство против царства. ¹¹Биће великих земљотреса и глади и зараза по разним местима, и страха и великих знамења са неба. ¹²Али, пре него што се све то деси, хватаће вас и прогонити вас. Због мене ће вас предавати синагогама и бацати у тамнице и изводити вас пред царе и намеснике. ¹³То ће вам бити прилика да сведочите. ¹⁴Добро упамтите да не треба унапред да се бринете како ћете се бранити. ¹⁵Јер, ја ћу вам дати речи и мудрост којима ниједан од ваших противника неће моћи да одоли ни да их побије. ¹⁶Али издаваће вас чак и родитељи, браћа, рођаци и пријатељи, и неки од вас биће убијени. ¹⁷Сви ће вас мрзети због мога имена, ¹⁸али вам ниједна длака с главе неће пропасти. ¹⁹Истрајношћу ћете задобити свој живот.«

Исус предказује уништење Јерусалима

(Мт 24,15-21; Мк 13,14-19)

²⁰»А када видите да војске опкољавају Јерусалим, тада знајте да је његово опустошење близу. ²¹Нека тада они који буду у Јудеји беже у планине, они који буду у граду нека изађу из њега, а они који буду на

пољима нека не улазе у град. ²²Јер, то су дани одмазде, да се испуни све што је записано.

²³»Тешко трудницама и дојиљама тих дана! Јер, настаће велика невоља на земљи и гнев против овог народа. ²⁴Пашће од оштрице мача и бити одведени у ропство по свим народима, а незнабошци ће газити Јерусалимом док се не испуне времена незнабожаца.«

Долазак Сина човечијега

(Мт 24,29-35; Мк 13,24-31)

²⁵»Биће знамења на сунцу, месецу и звездама, а на земљи ће народе обузети тескоба и немоћ због хучања и таласања мора. ²⁶Људи ће премирати од страха и од ишчекивања онога што прети свету, јер ће и небеске силе бити уздрмане. ²⁷Тада ће видети Сина човечијега како у облаку долази са силом и великом славом. ²⁸А када то почне да се догађа, устаните и подигните главу, јер је близу ваше избављење.«

²⁹Онда им исприча ову причу: »Погледајте смокву и све дрвеће: ³⁰кад пропупе, и сами видите и знате да је лето близу. ³¹Тако исто, кад видите да се све ово догађа, знајте да је Божије царство близу. ³²Истину вам кажем: овај нараштај неће проћи док се све ово не догоди. ³³Небо и земља ће проћи, али моје речи неће проћи никад.

³⁴»Пазите да вам срце не отупи од банчења, опијања и брига овога живота, да вас тај дан не изненади ³⁵као замка, јер ће доћи на све који живе на лицу целе земље. ³⁶Стално будите на опрезу и молите се, да можете да избегнете све што ће се догодити и да станете пред Сина човечијега.«

³⁷ Исус је сваког дана учио народ у Храму, а сваке вечери је одлазио на Маслинску гору да тамо преноћи. ³⁸ А сав народ је рано ујутро долазио к њему у Храм да га слуша.

Завера против Исуса

(*Mt 26,1-5, 14-16; Mk 14,1-2, 10-11; Jn 11,45-53*)

22 Приближавао се Празник бесквасног хлеба, који се зове Пасха. ² А првосвештеници и учитељи закона тражили су начин да убију Исуса, јер су се бојали народа.

³ Тада Сатана уђе у Јуду званог Искариотски, једног од Дванаесторице. ⁴ Он оде првосвештеницима и заповедницима храмске страже и договори се с њима како да им изда Исуса. ⁵ Они се обрадоваше и сложише се да му дају новца. ⁶ Он пристаде, па поче да тражи повољну прилику да им га преда када с њим не буде народа.

Припреме за Пасху

(*Mt 26,17-25; Mk 14,12-21; Jn 13,21-30*)

⁷ Дође Дан бесквасног хлеба, када је требало жртвовати пасхално јагње, ⁸ па Исус посла Петра и Јована, рекавши: »Идите и спремите нам да једемо пасхалну вечеру.«

⁹ »Где хоћеш да је спремимо?« упиташе га они.

¹⁰ А он им рече: »Када уђете у град, сусрешће вас човек који носи крчаг с водом. Идите за њим у кућу у коју он уђе ¹¹ и реците домаћину: „Учитељ пита: »Где је гостинска соба у којој ћу јести пасхалну вечеру са својим ученицима?«‘ ¹² Он ће вам показати велику, намештену собу на спрату. Тамо спремите.«

¹³ И они одоше и нађоше све како им је и рекао, и спремише пасхалну вечеру.

Господња вечера

(*Mt 26,26-30; Mk 14,22-26;*

1. Кор 11,23-25)

¹⁴ Када је дошло време, Исус леже за трпезу, а апостоли с њим.

¹⁵ Он им рече: »Веома сам желео да једем ову пасхалну вечеру с вама пре свега страдања. ¹⁶ Јер, кажем вам: нећу је више јести док се не испуни у Божијем царству.«

¹⁷ Онда узе чашу, захвали Богу, па рече: »Узмите је и разделите међу собом. ¹⁸ Јер, кажем вам: више нећу пити од лозиног рода док не дође Божије царство.«

¹⁹ Затим узе хлеб, захвали Богу, изломи га и даде им, говорећи: »Ово је моје тело, које се даје за вас. Чините ово мени у спомен.«

²⁰ Тако узе и чашу после вечере, говорећи: »Ова чаша је нови савез мојом крвљу*, која се пролива за вас. ²¹ Али, ево, рука мога издајника на трпези је са мојом. ²² Јер, Син човечији ће отићи као што је одређено, али тешко оном човеку који га издаје.«

²³ Тада они почеше међусобно да се испитују који би од њих могао да буде тај који би то учинио.

Ко је највећи?

²⁴ Међу њима настаде и препирка око тога којег од њих треба сматрати највећим.

²⁵ Тада им Исус рече: »Цареви господаре својим народима, и они који имају власт над њима себе зову добротворима. ²⁶ Али ви немојте тако. Него, највећи међу вама треба

***22:20 мојом крвљу** Или: у мојој крви.

да буде као најмлађи, и онај који влада као онај који служи. ²⁷ Јер, ко је већи: онај за трпезом или онај који служи? Зар није онај који је за трпезом? А ја сам међу вама као онај који служи. ²⁸ Ви сте они који су истрајали са мном у мојим искушењима. ²⁹ Зато вам у наследство дајем Царство као што га је Отац дао мени, ³⁰ да једете и пијете за мојом трпезом у мом Царству и да седите на престолима и судите дванаест племена Израелових.»

Исус предказује да ће га се Петар одрећи

(*Мт 26,31-35; Мк 14,27-31; Јн 13,36-38*)

³¹»Симоне, Симоне, ево Сатана је затражио да вас прорешета као пшеницу. ³²Али ја сам се молио за тебе, да се твоја вера не угаси. А ти, када се обратиш, учврсти своју браћу.»

³³»Господе«, рече му Петар, »спреман сам да с тобом идем и у тамницу и у смрт!«

³⁴»Кажем ти, Петре«, рече Исус, »петао се данас неће огласити док трипут не порекнеш да ме познајеш.«

Новчаник, торба и мач

³⁵Онда рече свима: »Да ли вам је нешто недостајало када сам вас послао без новчаника, торбе и обуће?«
»Ништа«, рекоше они.

³⁶А он им рече: »Али сада, ко има новчаник, нека га узме, а тако и торбу. А ко нема мач, нека прода огртач и купи га. ³⁷Јер, кажем вам: на мени треба да се испуни оно што је записано:

,Убројаше га међу безаконике.*

Да, испуњава се оно што се односи на мене.«

³⁸»Господе«, рекоше они, »ево овде два мача.«

А он им рече: »Довољно је.«

Исус се моли на Маслинској гори

(*Мт 26,36-46; Мк 14,32-42*)

³⁹Потом се, по свом обичају, упути на Маслинску гору, а ученици пођоше за њим.

⁴⁰Када је стигао онамо, рече им: »Молите се, да не паднете у искушење.«

⁴¹Онда се удаљи од њих колико се може добацити каменом, па клекну и помоли се, ⁴²говорећи: »Оче, ако хоћеш, уклони ову чашу од мене. Али нека не буде моја воља, него твоја.«

⁴³Тада му се појави анђеоло са неба, па га је снажио. ⁴⁴А када га је обузео смртни страх, још усрдније се молио и зној му је био као капље крви које падају на земљу.†

⁴⁵Када је устао од молитве и пришао ученицима, затече их како, изнурени жалашћу, спавају, ⁴⁶па их упита: »Зашто спавате? Устајте и молите се, да не паднете у искушење.«

Исус издан и ухваћен

(*Мт 26,47-56; Мк 14,43-50; Јн 18,3-11*)

⁴⁷Док је он још говорио, стиже народ предвођен једним од Дванаесторице – оним који се звао Јуда. Он приђе Исусу да га пољуби, ⁴⁸а Исус га упита: »Јудо, зар пољупцем издајеш Сина човечијега?«

⁴⁹Када су они око њега видели шта ће се десити, рекоше: »Господе, да ударимо мачем?«

*22:37 Ис 53,12

†22:44 У неким раним рукописима не налазе се 43. и 44. стих.

⁵⁰И један од њих удари првосвештениковог слугу и одсече му десно ухо.

⁵¹А Исус рече: »Доста с тим!« па дотаче оно ухо и зацели га.

⁵²Тада рече онима који су дошли да га ухвате – првосвештеницима, заповедницима храмске страже и старешинама: »Изашли сте с мачевима и тољагама, као на неког разбојника. ⁵³Сваки дан сам био с вама у Храму, и нисте ме ухватили. Али ово је ваше време – када влада тама.«

Петар се одриче Исуса

(*Мт 26,57-58, 69-75; Мк 14,53-54, 66-72; Јн 18,12-18, 25-27*)

⁵⁴Тада га ухватише, одведоше и уведоше у првосвештеникову кућу. А Петар је ишао за њима на одстојању.

⁵⁵Када су наложили ватру на сред дворишта и сели заједно, и Петар седе међу њих.

⁵⁶Једна слушкиња га угледа како седи код ватре, па га загледа и рече: »И овај је био с њим!«

⁵⁷Али он порече говорећи: »Не познајем га, жено.«

⁵⁸Мало после га угледа један, па рече: »И ти си један од њих!«

А Петар рече: »Човече, нисам.«

⁵⁹Када је прошао отприлике један сат, један други одлучно изјави: »Овај је заиста био с њим, јер је Галилејац.«

⁶⁰А Петар рече: »Човече, не знам о чему говориш.«

И управо тада, док је он још говорио, огласи се петао. ⁶¹Господ се окрену и погледа Петра и Петар се сети речи које је Господ изговорио: »Пре него што се петао данас огласи, ти ћеш ме се три пута одрећи*«, ⁶²па изађе напоље и горко заплака.

Чувари се ругају Исусу

(*Мт 26,67-68; Мк 14,65*)

⁶³А људи који су чували Исуса ругали су му се и ударали га.

⁶⁴Повезали су му очи и говорили: »Пророкуј! Ко те ударио?«

⁶⁵И обасипали су га још многим другим увредама.

Исус пред Синедрионом

(*Мт 26,59-66; Мк 14,55-64; Јн 18,19-24*)

⁶⁶Када је свануло, састаше се народне старешине, првосвештеници и учитељи закона, па доведоше Исуса пред свој Синедрион.

⁶⁷»Ако си ти Христос, кажи нам«, рекоше.

А он им рече: »Кад бих вам и рекао, не бисте ми веровали. ⁶⁸И кад бих ја вас питао, не бисте ми одговорили. ⁶⁹Али од сада ће Син човечији седети Силноме Богу здесна.«

⁷⁰Тада сви рекоше: »Ти си, дакле, Син Божији?«

»Тако је како кажете: Ја сам«, рече им он.

⁷¹Они тада рекоше: »Зар нам треба још неки доказ? Сами смо чули из његових уста.«

Исус пред Пилатом

(*Мт 27,1-2, 11-14; Мк 15,1-5; Јн 18,28-38*)

23 Онда сви усталоше и одведоше Исуса Пилату, ²па почеше да га оптужују, говорећи: »Нашли смо овога како заводи наш народ и противи се плаћању пореза цару, а за себе говори да је Христос, цар.«

³Тада га Пилат упита: »Јеси ли ти цар Јудеја?«

*22:61 Лк 22,34

А Исус му одговори: »Тако је како кажеш.«

⁴ Онда Пилат рече првосвештеницима и народу: »Не налазим никакву кривицу овом човеку.«

⁵ Али они су наваљивали, говорећи: »Својим учењем подбуњује народ по целој Јудеји. Почео је у Галилеји и стигао чак овамо.«

Исус пред Иродом

⁶ Када је Пилат то чуо, распита се да ли је тај човек Галилејац.

⁷ Сазнавши да је под Иродовом надлежношћу, посла га Ироду, који је тих дана такође био у Јерусалиму.

⁸ Када је Ирод угледао Исуса, веома се обрадова, јер је одавно желео да га сретне. Због онога што је чуо о Исусу, понадао се да ће од њега видети неко знамење. ⁹ Обасипао га је питањима, али му Исус није одговарао. ¹⁰ А тамо су стајали и првосвештеници и учитељи закона и жестоко га оптуживали. ¹¹ Тада га Ирод и његови војници исмејаше и наругаше му се, па га обукоше у белу одећу и послаше назад Пилату. ¹² Тога дана се Ирод и Пилат спријатељише – пре тога су, наиме, били непријатељи.

Исус осуђен на смрт

(*Мт 27,15-26; Мк 15,6-15; Јн 18,39-19,16*)

¹³ Пилат сазва првосвештенике, поглаваре и народ, ¹⁴ па им рече: »Довели сте ми овог човека под оптужбом да подбуњује народ. Ја сам га пред вама испитао и нисам нашао да је крив за оно за шта га оптужујете. ¹⁵ А није ни Ирод, јер нам га је послао назад. Као што

видите, није учинио ништа што заслужује смрт. ¹⁶ Зато ћу га казнити, па ослободити.« ¹⁷*

¹⁸ Али они сви углас повикаше: »Овога узми, а ослободи нам Вараву!«

¹⁹ Варава је био бачен у тамницу због побуне у граду и због убиства.

²⁰ Пилат им се поново обрати, јер је желео да ослободи Исуса.

²¹ Али они су викали: »Распни га! Распни га!«

²² Пилат им се обрати и трећи пут: »Па какво је зло учинио овај човек? Нисам му нашао никакву кривицу која би заслуживала смрт. Зато ћу га казнити, па ослободити.«

²³ Али они су и даље веома гласно и упорно тражили да Исус буде распет. И њихови повици превагнуше, ²⁴ па Пилат одлучи да удовољи њиховом захтеву. ²⁵ Он ослободи онога који је био бачен у тамницу због побуне и убиства – онога кога су тражили – а Исуса предаде њима на милост и немилост.

Распеће

(*Мт 27,32-44; Мк 15,21-32; Јн 19,17-27*)

²⁶ Док су Исуса одводили, ухватише неког Симона из Кирине, који се враћао са поља, па ставише на њега крст, да га носи за Исусом. ²⁷ А за Исусом је ишло силно мноштво народа и неке жене које су жалиле за њим и оплакивале га.

²⁸ Исус се окрену према њима и рече: »Кћери јерусалимске, не плачите за мном, него за собом и својом децом, ²⁹ јер долази време када ће људи говорити: „Благо нероткињама и утробама које нису

***23:17 ослободити** У неким рукописима стоји: ¹⁷ А требало је да им о празнику ослободи једног затвореника.

рађале и дојкама које нису дојиле.⁴
³⁰ Тада ће

,говорити горама: »Падните на нас!«
 и брдима: »Покријте нас!«^{4*}

³¹ Јер, ако људи овако поступају са зеленим дрветом, шта ће тек учинити са сувим?»

³² А с њим су водили још двојицу, злочинце, да их погубе. ³³ Када су стигли на место које се зове Лобања, распеше тамо њега и злочинце – једнога са његове десне, а другога са леве стране.

³⁴ Тада Исус рече: »Оче, опрости им, јер не знају шта чине.«[†]

А они поделише његову одећу бацањем коцке.

³⁵ Народ је стајао и гледао, а поглавари су се ругали, говорећи: »Друге је спасао – нека спасе себе ако је Христос, Божији изабраник!«

³⁶ А исмевали су га и војници. Прилазили су и нудили му сирће, ³⁷ и говорили: »Ако си цар Јудеја, спаси се!«

³⁸ Изнад њега је био натпис[‡]: ОВО ЈЕ ЦАР ЈУДЕЈА.

³⁹ А један од обешених злочинаца га је вређао, говорећи: »Зар ти ниси Христос? Спаси себе и нас!«

⁴⁰ Али други изгрди овога, говорећи: »Зар се не бојиш Бога? Осуђен си на исту казну, ⁴¹ али наша је праведна, јер добијамо оно што смо заслужили нашим делима. А овај није учинио ништа недолично.«

⁴² Онда рече: »Исусе, сети ме се кад стигнеш у своје царство.«

⁴³ А Исус му рече: »Истину ти кажем: данас ћеш бити са мном у Рају.«

Исусова смрт

(*Mt 27,45-56; Mk 15,33-41; Jn 19,28-30*)

⁴⁴ Било је већ око поднева[¶] и тама настаде по целој земљи све до три сата[§], ⁴⁵ јер се сунце помрачило. А завеса у Храму се расцепи надвоје.

⁴⁶ Тада Исус повика из свега гласа: »Оче, у твоје руке дух свој предајем!«^{**}

И када је то рекао, издахну.

⁴⁷ Када је капетан видео шта се догодило, поче да слави Бога, говорећи: »Овај човек је заиста био праведник!«

⁴⁸ Када је сав народ који се окупио да то гледа видео шта се догодило, разиђе се, ударајући се у груди. ⁴⁹ А сви који су га познавали, и жене које су с њим дошле из Галилеје, стајали су подаље и све то посматрали.

Исусова сахрана

(*Mt 27,57-61; Mk 15,42-47; Jn 19,38-42*)

⁵⁰ Био је тамо и човек по имену Јосиф, честит и праведан човек, члан Већа^{††}, ⁵¹ који се није слагао с њиховом одлуком и делом. Био је из јудејског града Ариматеје и ишчекивао је Божије царство. ⁵² Он оде к Пилату и затражи Исусово тело, ⁵³ па га скиде са крста, пови у платно и положи у гроб усечен у стени, у којем још нико није био сахрањен.

*23:30 Ос 10,8

†23:34 У неким раним рукописима не налази се ова реченица.

‡23:38 *натпис* У неким рукописима стоји: натпис написан грчким, латинским и хебрејским словима.

¶23:44 *око поднева* Дословно: око шестог часа.

§23:44 *до три сата* Дословно: до деветог часа.

**23:46 Пс 31,5

††23:50 *Већа* Вероватно: Синедриона.

⁵⁴Био је Дан припреме* и субота се примицала. ⁵⁵За њим пођоше жене које су дошле са Исусом из Галилеје и видеше гроб и како је тело у њега положено. ⁵⁶Онда се вратише и спремише мирисе и помасти. Али у суботу су се одмарале у складу са заповешћу.

Васкрсење

(Мт 28,1-10; Мк 16,1-8; Јн 20,1-10)

24 Врло рано првога дана седмице оне дођоше на гроб, носећи мирисе које су спремиле. ²Нађоше камен одваљан са гроба, ³па уђоше, али не нађоше тело Господа Исуса. ⁴И док су оне још биле збуњене због тога, два човека у одећи сјајној као муња изненада стадоше поред њих. ⁵Оне се уплашише, па оборише лице према земљи.

А они им рекоше: »Зашто живога тражите међу мртвима? ⁶Он није овде, васкрсао је. Сетите се шта вам је рекао док је још био у Галилеји: ⁷да Син човечији треба да буде предат у руке грешницима, да буде распет и да трећег дана васкрсне.«

⁸Тада се оне сетише Исусових речи, ⁹па се вратише од гроба и све то јавише Једанаестици и свима осталима. ¹⁰Биле су то Марија Магдалина, Јована и Марија мајка Јаковљева, и оне, заједно са осталима које су биле с њима, ово испричаше апостолима. ¹¹А овима су њихове речи личиле на бесмислицу, па им не повероваше. ¹²Али Петар устаде и отрча до гроба. Саже се, али не виде ништа осим платнених завоја, па оде, питајући се шта се догодило.

На путу за Емаус

(Мк 16,12-13)

¹³А тог истог дана, двојица од њих ишли су у село које се зове Емаус, удаљено шездесет стадија[†] од Јерусалима, ¹⁴и разговарали један с другим о свему што се догодило. ¹⁵И док су они о томе разговарали и расправљали, сâм Исус им приђе и поче да иде с њима, ¹⁶али је њиховим очима било ускраћено да га препознају.

¹⁷»О чему то путем један с другим расправљате?« упита их он.

А они стадоше и снуждише се.

¹⁸»Ти си једини странац у Јерусалиму који не зна шта се у њему ових дана догодило«, рече му један од њих, који се звао Клеопа.

¹⁹А Исус упита: »Шта то?«

»Оно са Исусом Назарећанином«, одговорише му они, »који је био пророк, делом и речју силан пред Богом и целим народом. ²⁰И како су га наши првосвештеници и старешине предали да буде осуђен на смрт, па су га распели. ²¹Ми смо се надали да је он Онај који ће избавити Израел. Осим тога, данас је већ трећи дан откад се то догодило. ²²Али неке наше жене нас збунише. Рано јутрос су отишле до гроба ²³и нису нашле његово тело, па су дошле и рекле нам да су им се показали анђели који су им рекли да је он жив. ²⁴Тада су неки од наших отишли до гроба и нашли све онако како су жене рекле, али њега не видеше.«

²⁵А Исус им рече: »О, како сте неразумни и спорог срца да поверујете у све што су пророци

*23:54 Дан припреме То јест: петак.

†24:13 шездесет стадија Око једанаест километара.

рекли. ²⁶Зар није требало да Христос тако страда и да уђе у своју славу?»

²⁷И почевши од Мојсија и свих пророка, објасни им шта је о њему речено у целом Писму.

²⁸Када су дошли близу села у које су ишли, Исус се направи као да хоће да настави пут, ²⁹али они почеше да наваљују: »Остани с нама, јер ће ускоро вече и дан је на измаку.«

И он уђе да остане с њима.

³⁰А док је био с њима за трпезом, узе хлеб и благослови га, па га изломи и даде им. ³¹Тада им се отворише очи и они га препознаше. Али њега више није било пред њима.

³²А они рекоше један другом: »Зар није горело срце у нама док нам је путем говорио и тумачио нам Писма?»

³³И истог часа устадоше и вратише се у Јерусалим. Тамо нађоше окупљену Једанаесторицу и остале с њима ³⁴како говоре: »Господ је заиста васкрсао и показао се Симону.«

³⁵Тада им они испричаше шта се догодило на путу и како су препознали Исуса када је ломио хлеб.

Исус се показује ученицима

(*Мт 28,16-20; Мк 16,14-18; Јн 20,19-23; Дан 1,6-8*)

³⁶Док су они још о томе разговарали, сâм Исус стаде међу њих и рече им: »Мир с вама.«

³⁷А они, збуњени и престрашени, помислише да гледају духа.

³⁸Тада им он рече: »Зашто сте се препали? И зашто се јављају сумње у

вашем срцу? ³⁹Погледајте моје руке и ноге. То сам ја главом! Опипајте ме и видите – дух нема ни тела ни костију као што видите да ја имам.«

⁴⁰И када је то рекао, показа им руке и ноге.

⁴¹А пошто они од радости још нису веровали, него су се чудили, он их упита: »Имате ли овде нешто за јело?»

⁴²Они му дадоше комад печене рибе ⁴³и он га узе и поједе пред њима.

⁴⁴Онда им рече: »Ово је оно о чему сам вам говорио док сам био с вама – да треба да се испуни све што је о мени написано у Мојсијевом закону, у Пророцима и у Псалмима.«

⁴⁵Потом им отвори ум да разумеју Писма, ⁴⁶па им рече: »Овако је записано: Христос ће страдати и трећег дана устати из мртвих, ⁴⁷и у његово име ће се проповедати покајање и опроштење греха свим народима, почевши од Јерусалима. ⁴⁸Ви сте томе сведоци, ⁴⁹а ја ћу вам послати оно што је мој Отац обећао. Али останите у граду док се не обучете у силу са висине.«

Вазнесење

(*Мк 16,19-20; Дан 1,9-11*)

⁵⁰Онда их одведе све до Витаније, па подиже руке и благослови их. ⁵¹И док их је благосиљао, оде од њих и би вазнет на небо. ⁵²А они му се поклонилише, па се са великом радошћу вратише у Јерусалим. ⁵³И стално су били у Храму и благосиљали Бога.